

A P R I L
1 9 8 7 *
T H O U G H T S
* L E T O
3 6

misii

Slovenija

Moja dežela

Australija
Moj dom

Registered
by Australia Post
— Publication
No. VAR 0663

Zgornja naslovna slika je velikonočna idila na Slemenu pod Jalovcem, spodnja pa kaj pogosta prijazna slika na naši avstralski celini.

AVSTRALSKA pošta me velikokrat spravi v slabo voljo in morda o tem velja napisati par besed. Saj se najbrž marsikdo jezi na našo upravo, če MISLI kak mesec enostavno ne dobi, pa zaključi, da mu jih nismo poslali. V resnici gredo vsi izvodi istočasno na pošto po predpisih za "registrirane pošiljke", sortirani po poštnih centralah in poštnih številkah ter v poštnih vrečah. Predno zavijamo, pregledam sleherni ovoj, če je naslov dosti čitljiv, da napravim potrebne popravke. Ta pregled je nujen, ker aparat za tiskanje naslovov včasih nagaja, četudi ne more enostavno izpustiti naslova.

Krivda nedostave je morda v tem, da se ovoj kje zatakne in odtrga. Na pošti se nekomu ne zdí vredno truda ovoj in revijo zopet združiti in odposlati dalje. Je pač "samo tiskovina". Vse skupaj nabrž konča v košu za odpadke ...

Še slabše volje pa sem, kadar mi pošta vrne MISLI z uradno pripombo: NO SUCH ADDRESS. Pa družina dobiva naš list na ta naslov že vrsto let in pred par tedni sem jo obiskal – hiša torej še stoji. V naslovu se lepo vidi hišna številka 283, rokopis na ovoju pa pravi: "Not at 284." Poštarju bi kupil očala, da ne bi zamenjal številke 3 s 4. In dovolj želostno, da ljudje na številki 284 iste ceste ne vedo za sosedje na 283. Površnost, ki je pač ni kriva uprava MISLI.

– Urednik in upravnik

KNJIGE! KNJIGE! KNJIGE!

Poština v ceni knjig ni vključena, če vam jih moramo poslati po pošti.

UČBENIK SLOVENSKEGA JEZIKA, I. in II. DEL (SLOVENIAN LANGUAGE MANUAL, PART I. and PART II.) – Izdal Slovenian Research Center of America – Cena I. dela 8.– dol., II.dela pa 9.50 dol.

SLOVENSKO SLOVSTVO – BERILO (SLOVENIAN LITERARY READER) – A. L. Ceferin (ed.) – Cena 11. – dolarjev.

SLOVENSKE NARODNE PESMI – SLOVENIAN FOLK SONGS – A. L. Ceferin (ed.) – Cena knjižice z audio-kaseto vred 6.– dolarjev.

ANGLEŠKO-SLOVENSKI in SLOVENSKO-ANGLEŠKI SLOVAR v eni knjigi, žepna izdaja. – Komac - Škerlj – Cena 10 dolarjev.

LJUDJE POD BIČEM – Trilogija izpod peresa Karla Mauserja iz življenja v Sloveniji med revolucijo in takoj po njej. Zares vredna branja. – Cena vsem trem delom skupaj 12.– dolarjev. Trenutno nam je pošla.

ŠKOF ROŽMAN, I., II. in III. del. – Obsežno delo dr. J. Kolariča, podprtlo s številnimi dokumenti. Cena vseh treh knjig skupaj 40.– dol. (Posamezne knjige: 7.–, 9.– in 28.– dolarjev.) Trenutno nam je pošla.

STALINISTIČNA REVOLUCIJA NA SLOVENSKEM I.del. – Odlična študija razvoja dogodkov 1941 – 1945 v Sloveniji. Spisal Stane Kos, izdala Samozaložba v Rimu. – Cena 13.– dolarjev.

VERIGE LAŽNE SVOBODE – Zanimivo knjigo je napisal misijonar Andrej Prebil CM. – Cena vezani knjigi 13.–, broširani pa 10.– dol.

OBRISI DRUŽBENE PREOSNOVE – Knjiga esejev Dr. Marka Kremžara (Argentina) o preosnovi družbe. – Cena 10.– dolarjev.

POLITIKA IN DUHOVNIK – Zanimivo domače pisana avtobiografija pokojnega izseljenskega duhovnika Msgr. I. Kunstlja. Cena 2.– dol.

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO – Izjave prič o teharskih dogodkih v letu 1945 po končani revoluciji. Cena 2.– dolarja.

V ROGU LEŽIMO POBITI – Opisuje Tomaž Kovač, priča pokola tisočev po končani revoluciji leta 1945. – Cena 2.– dolarja.

PERO IN ČAS I. – Izbor iz pisana Mirka Javornika od leta 1927 do leta 1977. Obsežna knjiga 529 strani. Cena 15.– dolarjev.

NAŠ IN MOJ ČAS – Zbirko študij etničnih in kulturnih vprašanj je napisal dr. Vinko Brumen, Argentina. Cena vezani 13.–, broš. 10.– dol.

VOJNA IN REVOLUCIJA – Roman Franka Bukviča na 708 straneh je izšel v Argentini. – Cena broširani knjigi 15.– dolarjev.

ZEMLJA SEM IN VEČNOST – Pesmi Karla Mauserja. Cena 5.– dol.

MATI, DOMOVINA, BOG – Pesmi Ludvika Ceglarja. Cena 2.– dol.

misli

(THOUGHTS) – Religious and Cultural Monthly in Slovenian Language – Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji + Ustanovljen (Established) leta 1952 + Published by Slovenian Franciscan Fathers In Australia – Izdajajo slovenski frančiškanji v Avstraliji + Urejuje in upravlja (Editor and Manager) FR. BASIL A. VALENTINE, O.F.M., M.B.E., BARAGA HOUSE, 19 A'BECKETT ST. KEW, VIC. 3101 – Tel.: (03) 861 7787 – Poštni naslov: MISLI, P.O.BOX 197, KEW, VIC. 3101 + Naročnina za leto 1985 (Subscription) \$ 6.–; izven Avstralije (Overseas) \$ 12.–; letalsko s posebnim dogovorom. – Naročnina se plačuje vnaprej – Poverjeništvo MISLI imajo vsa slovenska verska središča v Avstraliji + Rokopisov ne vračamo – Dopisov brez podpisa uredništvo ne sprejema – Za članke objavljene s podpisom dogovarja pisec sam + Stava in priprava strani (Typing and lay-out): MISLI, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic. 3101 + Tisk (Printing): Distinction Printing, 164 Victoria Street, Brunswick, Victoria 3101 – Tel.: (03) 380 6110

božje

misli

in
človeške

LETNIK
36
ŠT. 4
APRIL
1987

V S E B I N A :

Naše veselje in upanje

— misli F. Rodeta — stran 65

Velikonočni vzklik — pesem

— Milka Hartman — stran 66

Vstajenje — Zgodba žena ob praznem grobu — stran 67

Cerkev je spregovorila

— Komentar "Družine"
— stran 69

Krščanstvo — vera upanja

— Franc Sodja — stran 70

Študent in delo

— A. L. Ceferin — stran 71

Nojevo jaje — črtica

— Rezi Marinšek — stran 72

Komu naj se Torontčani zahvalijo za nadškofa —

— S. S. v Duh. življ. — stran 73

Splavi v Sloveniji

— Iz "Dela" — stran 74

Iz središča sv. Rafaela, Sydney

— P. Valerijan — stran 76

Izpod Triglava — stran 78

Molitev v svetem pismu

/Ko trpljenje postane molitev/

— P. Tone — stran 80

Iz središča sv. Druž., Adelaide

— P. Janez — stran 82

Premakljivi svečnik — roman

— Lojze Kozar — stran 84

Naše nabirke — stran 84

P. Evgen se poslavlja — stran 85

Iz središča sv. Cirila in Metoda, Melbourne — P. Bazilij

— stran 88

Velikonočna lepota

— Lev Detela — stran 89

Z vseh vetrov — stran 90

Kotiček naših mladih

— stran 92

Križem avstralske Slovenije

— stran 93

Tudi s kislim obrazom

se da smejeti . . . — stran 96

Naše veselje in upanje

PRED LETI že sem bral članek, ki ga je napisal Franc Rode. Kje, ne vem več, izpisal pa sem si iz njega tele velikonočne misli, ki naj poživé tudi našo vero in nam vlijejo novega veselja in upanja:

"Če pa Kristus ni vstal, potem je prazno naše oznanjevanje, ugotavlja sveti Pavel. In z vso močjo svojega vernega srca pribije: "Toda Kristus je vstal od mrtvih!" Tu je osnova krščanstva kot zgodovinskega dejstva, tu je jedro naše vere. V tej veri so se zbirali Jezusovi učenci, to vero so kristjani podajali iz roda v rod, v tej veri živimo danes. Brez vere v Jezusovo vstajenje krščanstvo ne bi nikdar prestopilo meje Palestine; brez sporočila o vstajenju se Cerkev nikdar ne bi razširila med narode. Kristjani se ne bi že dva tisoč let zbirali okrog trupla. Zbiramo se okrog živega. Krščanstvo je v svojem najglobljem jedru vera v vstajenje, vera v zmago življenja.

Kaj pravzaprav izpovedujemo, ko trdimo, da je Jezus vstal od mrtvih? Je to isto kot vrniti se nazaj v prejšnje življenje, kot se popotnik vrne v hišo, ki jo je zapustil? Tak primer je Lazar in tisti, ki jih je Jezus obudil od mrtvih. Zanje smrt ni bila premagana. Njihova življenjska pot se je znova začela in smrt je bila samo odložena na kasneje. Jezusovo vstajenje pa je vse kaj drugega. To ni korak nazaj, temveč skok naprej, vdor v večnost, onkraj časa in smrti. Kristus se ne vrača, ampak uide iz življenja ječe, ki jo straži čas, ta "rabelj hudi". Je odslej prost, nedoumljivo prost. Odslej Kristus živi in kraljuje, njegovi so časi in vekovi: "Od mrtvih vstali Kristus več ne umrje. Smrt nad njim več ne gospoduje. Kajti smrt, ki jo je pretrpel za greh, je pretrpel enkrat za vselej, življenje, ki ga živi, pa živi Bogu".

Z Gospodovim vstajenjem se tudi nam odpirajo vrata brezkončne prihodnosti. Za našo dušo in za naše telo. Za celega človeka. Za dušo bo nekoč konec ugank in nejasnosti, ko bomo prešli k gledanju "iz obličja v obličje". Naše borno telo pa bo Gospod preobrazil, da bo podobno njegovemu povelenemu telesu.

Hinduisti sežigajo svoje mrliče, njih pepel pa raztresejo v sveto reko. Mrtvemu čestitajo, da se je rešil telesa, ker verujejo samo v življenje duha. Krščanstvo je drugačno. Bolj realistično, bolj materialistično. Čudovita, velika vera, ki nam zagotavlja, da bo imelo tudi naše telo delež pri božjem življenu! Kako drzno lepa je krščanska misel! Kaj takega si ne bi upali pričakovati, če nam ne bi bilo od Boga razodeto.

**VELIKONOČNI
VZKLIK**

Oj, velika noč –
Kristus vstal je,
aleluja!

V vernih srcih
se sedaj
novi dan prebuja
v upanju na odrešenje,
da po smrti
novo bo življenje –
Kristus res je vstal!

Kaj potrti, v strahu
bi hodili s trnjem
na nogah in v roki,
ki nam ostro
v dušo sega?

Saj v bližini Križanega –
v upanju in veri
res globoki –
rešeni smo zlega.

Križ – ljubezen božja
daje duši spev visoki –
aleluja!

Milka Hartman

Mnogim, ki so pod vplivom pritlikavih idej našega časa, se zdi to preveč lepo, neresnično, pravljično. Raje mislijo, da so narejeni za to, da plesnijo in gniejo v blatu, iz katerega so narejeni, ali se razblinijo v dimu. Sicer ljubijo svoje telo, ga poveličujejo in negujejo, ga izpostavljajo sončnim žarkom, da bi ostalo mlado, zdravo in lepo. V resnici pa ga ne cenijo zadosti in si ne upajo misliti, da je svetišče Svetega Duha in posoda nesmrtnosti. Krščanstvo pomete kot veter s to filozofijo časnosti in hrabro oznanja večno življenje za celega človeka. Večni objem z Bogom, ko bo tudi telo ječalo od sreče.

Ta gotovost ustvarja tisto tako značilno ozračje v Cerkvi, ozračje veselja in upanja. Vemo: s Kristusovim vstajenjem se je v globinah sveta nekaj spremenoilo, usoda sveta se je prevesila na stran življenja. Smrt ne bo imela zadnje besede. Zmagalo je življenje in nam prihaja naproti. Veselje, ki izvira iz te gotovosti, mora premagati vso grenkost in obup, vse bojazni in sence sedanjega časa.

Gospod, naj svetloba tvojega vstajenja ozarja naše dneve, premagaj strah v globinah naše zavesti. Naj utihnejo naše žalostne popevke, naj umolknene krik obupa. Naj žarki velikonočne zarje zasijejo v naših očeh in odsevajo na naših obrazih. Naj tvoja radost osvoji naša srca. Gospod, daj nam zmagovito upanje. Premagaj nas! Premagaj naše zakrknjeno srce, razbij naše plahe misli, preženi našo grešno žalost. Odpusti nam grehe proti veselju in upanju, naše velike grehe!

ALELUJA! GOSPOD JE VSTAL!

**DA BI PRAZNIK GOSPODOVEGA VSTAJENJA ZA NAS VSE POMENIL
VSTAJENJE K NOVEMU ŽIVLJENJU V SLUŽBI BOGU IN NAŠEMU BLIŽNJEMU
– TO PRAV VSEM ŽELITA UREDNIŠTVO IN UPRAVA "MISLI"
IN ENAKO VSI VAŠI DUŠNI PASTIRJI, SESTRE TER POSINOVLJENI MISIJONARJI!**

JUTRO v Jeruzalemu: prve barve neba odblisnejo od hiš, najprej rdeče-rjava, nato se razbarat posamezne ploskve v močno zlato rumenilo in sijočo belino. Obenem pa vstaja mestna oklica iz mračne rjavine. Vrte ogarde se na vzhodni strani osvetle, črni prapor cipres se ostro odražajo od rožnatega neba in niže oljke so podobne srebrnkastim oblakom.

Tako je bilo tudi tisto jutro, ko so vojaki nestrnpo čakali ure, da se bodo lahko vrnili v vojašnico. Nikdar jim še niso ukazali bolj nesmiselne službe! Kaj takega je možno le v tej judovski deželi!

VSTAJENJE

Medtem se je vrnila Jezusova duša z romanja k pravčnim stare zaveze v grobno celico. Apostoli so dovolj previdni, da se ogibljejo opisovanja stvari, ki jih niso sami videli. Jezusovo vstajenje začno opisovati z dejstvom, pri katerem so bili kot priče navzoči navadni ljudje.

Stražniki so čakali, da jim poteče ura straže. Tedaj se je začela zembla tresti: z neba se je grobu približala nadzemška postava in odvalila kamen. Obraz nebeskega poslanca je žarel kakor blisk in oblačilo se mu je svetilo kakor sneg. Stražarji so se prestrašili. Trepotali so ter od strahu zgubili oblast nad seboj. Samo toliko poroča evangelist. Vsekakor so se vojaki, potem ko je angel izginil, vedli tako, kot se navadno vedejo može v takih prilikah. Najprej so skušali vse prikazati kot prevaro – toda tu je bil odvaljen kamen in videli so, da trupla ni več v grobu. To so bila dejstva.

ŽENE OB GROBU

V petek zvečer žene niso več utegnile Jezusu izkazati zadnje službe ljubezni. Sklenile pa so, da bodo to nadoknadle na dan po zapovedanem prazniku. Nekatere so že v soboto po sončnem zahodu nakupile dišeče smole in vonjivega olja. Zdaj, v nedeljo, prvi dan tedna po tedanjem štetju, so se navsezgodaj napotile h grobu. Nekatere so spotoma zavile k prodajvcem, da bi dokupile še olja in dišav.

Marija Magdalena je dospela h grobu prva. Odšla je bila z drugimi, toda ni se zamujala po poti, temveč je hitela pred mesto, da bi za trenutek pobedela sama pri grobu. Žene niso vedele, da so postavili h grobu stražo. Ko so stopale z dišavami skozi mesto, jih je skrbelo le to: "Kdo nam bo odvalil kamen od groba?" Vrata v vrt, skozi katera so bili utekli vojaki, so bila odprta. Ko so se žene približale grobu, so videle, da je kamen odvaljen. Torej niso pustili njih Učenika niti v grobu pri miru!

Marija Magdalena je bila ob prihodu teh žena že dalj časa pri grobu. Tako je bila pač prva, ki je pomislila, da je treba takoj obvestiti apostole. Pohitela je v mesto ter sporočila Petru in Janezu: "Vzeli so Gospoda iz groba in ne vemo, kam so ga položili."

Ostale žene, ki so prišle h grobu kasneje, so tam ostale delj časa. Vrče z vonjivimi olji in posode z dragocenim prahom postavijo na tla, se sklonijo in stojo iz predsobe v pravo celico groba. Tedaj jih spreleti nov strah. Nenadoma stojita pred njimi dva moža v belih oblačilih. Toda že jim eden govori: "Ne bojte se! Jezusa iščete, Nazarečana, križanega; vstal je, ni ga tukaj. Glejte kraj, kamor so ga položili . . . Toda pojrite, povejte njegovim učencem in Petru, da pojde pred vami v Galilejo; tam ga boste videli, kakor vam je rekел."

Žene zbeže iz groba. Morajo brž poiskati učence! Kdaj so prišle k njim, ni določeno povedano. V prepletu ulic in uličic jutrovskega mesta, ki niti ni bilo njih rodno mesto, so prav lahko zgrešile Petra in Janeza, ki sta se medtem na Magdaleno sporočilo že odpravila h grobu. Apostoli in učenci pa niso razburjenim ženam, ki so prihitele k njim, nič kaj verjeli. Sicer pa se naraščajoča vznemirjenost vstajenskega jutra dobro zrcali v evangelijskih poročilih.

PETER IN JANEZ

Po Magdalenenem sporočilu sta se Peter in Janez takoj odpravila h grobu. V globini duše se jima je

prebudilo nekaj novega. Janez je prvi dospel do groba. Človeško in njegovemu mirnemu značaju primereno je, da je stopil Janez le v predstojo ter se sklonil proti pravi celici groba. Tu se je nekaj zgodilo! Peter, ki je prišel za njim, je živahnejši in odločnejši. Zdaj sta skupaj stopila v grob. Pred njima so ležali povoji, kakor so jih bili ovili okoli Gospodovega telesa, le da s svojimi zavoji niso več ničesar oklepali, in prti, ki je bil večkrat ovit okoli glave, je – seseden na svojem mestu – kazal še prekrivajoče se zavoje. To hoče poudariti Janez v svojem evanđeliju z besedama "choris" in "entetyligenon". Pogled je vzbujal vtis, kakor bi se Jezusovo telo nenadoma spremenilo v zrak. Tako je telo oživelno v poveličanju, od prostora neodvisno stanje.

Notranji nemir, ki je v tem trenutku vstal v dušah obeh apostolov in v spreminjačih se nastrojenjih, ni popustil vse do prihoda Svetega Duha, lahko le slutimo, nikoli pa popolnoma ne podoživimo. Kot človek s človekom sta občevala z njim, ki se je zdaj kot Sin božji in Gospod vsega razodeval z nekega drugega sveta.

MARIJA MAGDALENA IN VRTNAR

Marija Magdalena je bila spet sama ob grobu na vrtu. Vse zunanje je zanjo zgubilo moč in pomen, dokler ni bilo v zvezi z njeno bolečino. Stala je pred grobom in jokala. Morda bolj v nemirni bolečini kot pa premisljeno hotela se je sklonila v grobno celico. Tedaj je zagledala v njej dva angela, enega ob vzglavju, drugega pa ob vznožju ležišča. Angela sta jo vprašala: "Žena, kaj jokaš?" Magdalena je videla svet le skozi solze in poznala je le en tožeč klic: "Vzeli so mojega Gospoda in ne vem, kam so ga položili." Kaj sta ji mar ta dva, ki niti ne vesta, zanj kaj joka! Ne da bi ju dobro pogledala, se je obrnila.

la, hoteč preiskati vrt. Zdaj je zapazila, da stoji nekdo pred njo, toda kot žena, ki se ji je življenje spremeno v jok, ni dvignila oči. Nek glas je vprašal: "Žena kaj jokaš? Koga iščeš?"

Koga iščeš? To vprašanje jo je zadelo v dušo. Zdaj je oživila. Ta mož, ki ga še ni dobro pogledala in ki se ji ne približa, je vsekakor vrtnar! In takoj jo je zjela nezaupnost. Ali se je navsezadnje temu možu zadel pokop križanega v grobu njegovega gospodarja kot neko oskrunjene in je zato truplo odstranil? Ta sum je bil bolj opravičen, kot si mislimo. Taki vrtnarji so pravi gospodovavci v zaupanih jim nasadih ter ne dovoljujejo nobenega vmešavanja v svoje področje. In iskreno je nagovorila domnevnega čuvarja vrta: "Gospod, če si ga ti odnesel, povej mi, kam si ga položil, ga bom jaz vzela." Ta neznanec pred njo je resnično "odnesel telo", saj je sam Jezus, ki se ji je prikazal, da bi jo prepričal o svojem vstajenju.

"Marija!"

To je kakor opozorilo: Poglej me natančneje! Kadar brezupno jokajoča se je namreč spet obrnila od njega. Ta beseda, izgovorjena s prizvokom, ki ji je predramil globino srca, je zdaj zadoščala; le eno besedo je spravila iz sebe: "Raboni! – Učenik!" Nato je pozdravila, kot ga je pozdravljala pred njegovim trpljenjem in smrtjo. Ljubeče jo Jezus opomni, da so minili stari časi, ko je še kot človek živel med njimi. "Ne dotikaj se me, zakaj nisem še šel k svojemu Očetu! Pojd k mojim bratom in jim reci: 'Grem k svojemu Očetu in vašemu Očetu, k svojemu Bogu in vašemu Bogu', "ji naroči in odide.

V drugo je prišla Marija Magdalena k učencem, zdaj ne manj, toda povsem drugače vznemirjena kot prvkrat: "Gospoda sem videla!"

In nato je začela pripovedovati ...

Stara freska,
ki ponazarjuje
srečanje žena
z angelom
v praznem
grobu

CERKEV JE SPREGOVORILA

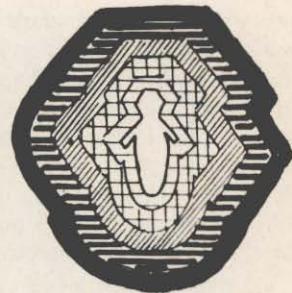
Pod naslovom "Kar je mogoče, ni nujno tudi moralno" je verski tednik DRUŽINA objavil svoj komentar k najnovejšemu navodilu Cerkve o spoštovanju do porajanja človeškega življenja. Vsebina navodila je autoritativno opozorilo o moralni nesprejemljivosti določenih tehnik umetnega spočetja. Prav je, da so o zadevi poučeni tudi bralci naših MISLI.

STALIŠČE rimske kongregacije za verski nauk, ki jo vodi kardinal Ratzinger, o nekaterih vprašanjih bioetike, so poznavalci že nekaj časa pričakovali. Kar nekako zahtevala jo je aktualnost vprašanj, povezanih z začetki človekovega življenja: umetna oploditev, "otroci iz epruvete", poskusi na človeških zarodkih, nadomestno materinstvo in še kaj. Po drugi strani pa je kongregacija med pripravami dokončnega besedila pritegnila k sodelovanju vrsto strokovnjakov z vsega sveta. Med njimi so bili moralisti, strokovnjaki za pastoralo družine, zdravniki, specialisti za načrtovanje družine in drugi.

Besedilo, ki so ga 10. marca predstavili časnikarjem v vatikanskem tiskovnem uradu, obsega tri poglavja, malo daljši uvod in čisto kratek sklep. Celoten naslov se glasi takole: Navodilo o spoštovanju nerojenega življenja in o dostojanstvu rojevanja. V podnaslovu pa so zapisali, da gre za odgovore na nekatera aktualna vprašanja.

Najprej je potrebno povedati, da to ni sistematično urejeno študijsko delo, ki bi v celoti razložilo nauk Cerkve o teh vprašanjih, temveč le skupek odgovorov na moralna vprašanja, ki jih je kongregacija dobila v zadnjih letih. Besedilo je torej v prvi vrsti odziv na potrebe "v bazi". Škofje po svetu, učitelji moralne teologije in ne nazadnje tudi strokovnjaki, ki se ukvarjajo z genetiko, biogenetiko, pomočjo zakoncem brez otrok, so se pogosto znašli na razpotju: napredek znanosti bi jim sam po sebi omogočil poseg, ki bi utegnil izpolniti pričakovanja zakoncev, niso pa bili prepričani, ali je to moralno dopustno ali ne. Tisti, ki so pričakovali vidno odpiranje, celo aplavz napredku biogenetike, so ob izidu navodila razočarani. To je bilo mogoče razbrati že iz prvih odmevov v tisku in drugih sredstvih javnega obveščanja. "Cerkev je spet rekla 'ne' vsem najnovejšim dosežkom," je bil nekakšen skupni imenovalec večine sporočil, nadaljevali pa so nekako takole: "Prepovedano je uporabljati umetno oplojevanje, spočetje v epruveti, ponovno je prepovedan celo splav in vse oblike protispočetnih sredstev."

Kdor vsaj malo pozna osnovna merila krščanske moralne teologije, ni ob izidu besedila seveda niti naj-

manj presenečen. Znanja in tehnike, ki jih človek uporablja, da bi si po Stvarnikovi besedi "podvrgel zemljo in ji gospodoval", niso moralno indiferentne. V vsakem primeru zahtevajo spoštovanje temeljnih moralnih meril, ki jih označujejo med drugim služba človeku kot osebnosti, njegovim neodtujljivim pravicam in nenazadnje: človekovo srečo, njegovo dobro moramo gledati v njegovi celostni podobi, ki odseva božji načrt s človekom in stvarstvom. Vsak poseg v človekovo telo je tudi moralno odgovorno dejanje. Posebej to velja za področje spolnosti, kjer so v igri "temeljne vrednote življenja in ljubezni". Vsi posegi, ki jih je sposobna opraviti biomedicina, morajo škozi kritično rešeto dostenjanstva človekove osebe in božega, ki ga nosi v sebi.

Vse bolj ali manj otpljiva navodila, ki jih najdemo v besedilu kongregacije za verski nauk, je mogoče izvajati iz dveh temeljnih načel:

— Vsako človeško bitje ima pravico živeti, in sicer vse od trenutka spočetja pa do naravne smrti. Te pravice mu ne more odvzeti nihče.

— Izvirnost posredovanja življenja je nedotakljiva. To je dejanje, ki je zaupano naravi in se uresničuje v osebnem dejanju, se pravi v popolni in vzajemni podaritvi zakoncev.

Če postavimo ti dve načeli za začetek vsakršnega razmišljanja o teh vprašanjih, potem lahko logično sklepanje poteka samo v eno smer. O splavu kristjan sploh ne razpravlja, kajti "človeško bitje je treba spoštovati kot osebnost od prvega trenutka njegovega bivanja". Splav pomeni umor čisto določene človeške osebe, ki ima v sebi nespremenljivo zapisana vsa genetska sporočila in bi se brez zločinskega posega človeške roke razvila v enkratno in neponovljivo osebnost. Zato je Cerkev nekoliko zadržana tudi do raznih pregledov in poskusov, ki jih porodničarji izvajajo pred rojstvom. Vsi posegi morajo biti narejeni ob polnem soglasju staršev in ob doslednem spoštovanju življenja nerojenega otroka. Seveda besedilo odločno odklanja uporabo zarodkov kot nekakšen "biološki material" ali še za kaj hujšega, o čemer je bilo v zadnjem času veliko zapisanega.

Spočetje otroka je enkratno dejanje, osebno dej-

nje, ko se zakonca podarita drug drugemu. Pomembno je poudariti zlasti dejstvo, da ne gre zgolj za fiziološko razsežnost zakonskega dejanja, temveč je treba upoštevati duhovno: ljubezen, predanost. Zato je razumljivo, da cerkveno učiteljstvo odklanja vsakršno obliko spočetja, ki izključuje osebno in zavestno sodelovanje obeh staršev, pa naj gre za spočetje v eprveti, umetno oploditev s posredovanjem tujega darovalca, kakor tudi nadomestno materinstvo.

Če vemo, da mora biti Cerkev zvesta evangeliju, bi drugačna stališča težko pričakovali. Gre tudi za osnovne vrednote življenja, in če bi tukaj padla načela, nihče ne bi mogel napovedati, kam bi to pripeljalo. Zgodovina ponuja kar preveč zgovornih dokazov.

Sestavljalci besedila so pokazali človeško razumevanje

nje do staršev, ki ne morejo imeti otrok. Želja po načrščaju je nekaj naravnega, ne moremo pa govoriti o pravici do otrok. Zakonci, ki sami ne morejo imeti otrok, tako pravi navodilo, naj to vzamejo kot deleženje na trpljenju, ki ga je za odrešenje sveta vzel naše Kristus. Neposredno za tem priporočilom, ki ga seveda morejo upoštevati le verujoči kristjani, pa je priporočilo zdravnikom in raziskovalcem, naj vložijo vse svoje sile in znanje v odpravljanje nerodovitnosti. Na koncu pa vabijo vse in vsakogar k razvijanju in poglabljjanju čuta odgovornosti, ki se je morda ravno na področju spolnosti v zadnjem času kar nekako razgubila, kakor voda v pesku. To pa je spodbuda, ki bi jo morali upoštevati vsi ljudje dobre volje, ne samo verujoči.

M. Gaspari:
Pirhe barvajo

KRŠČANSTVO je vera upanja. Zaradi Kristusovega vstajenja. Čim močnejše je moje upsnje, čim bolj živa je vizija mojega lastnega vstajenja, tem bolj sem kristjan.

Kristus je vstal – vstali bomo tudi mi.

Krščanski vzhod, ki ga že pol stoletja gazi načrtno brezboštvo, živi iz te resnice.

Noben svetnik ni zrastel v polnost božje osebnosti brez neomajnega upanja. Tudi največje grešnike je upanje pripeljalo v zavetje usmiljenja.

Naj bo moja revščina še tolikšna, ohranljati moram eno: neomajno zaupanje.

Iškarijotstvo ni v izdajavstvu, iškarijotstvo je v obupu nad usmiljenjem. Namesto da je šel "ven in se obesil", bi bil mogel steči pod križ. Brez besed, saj je tudi Peter bil brez besed, ko je prosil z jokom odpuščanja za svojo zatajitev. In danes bi v litanijah z vsemi drugimi apostoli klicali: sveti Juda Iškarijot, prosi za nas!

Nič ni izgubljenega zanj, ki upa.

Tragika pa za kristjana, ki upanja nima več.

Zanj je tudi velika noč – zaman. Kakor je veliki petek – zaman.

Spričo te misli – ali je sploh še kaj hudo na svetu?

Meni omahljivcu, utrdi neomajno upanje, Gospod!

FRANC SODJA CM

Študent in delo

ŠOLANJE je priprava za zaposlitev. Študent ve, da se mora zdaj več učiti za nove poklice, ki so bolj zahtevni od takih, za katere ni dosti povpraševanja in ki celo izginjajo.

Študenti imajo različne sposobnosti za učenje. Zgodi se, da ne dovršijo študija uspešno in tako ne dosežejo zaželenega poklica. Taki neuspehi so dokaz, da osebe niso sposobne za izbrani poklic. Tudi družba je s takimi prikrajšana, ker ni dobila izšolano delovno moč in je utrpela zgubo s stroški. Za njih same pa neuspeh često pomeni nezadovoljstvo, ki jih lahko spremja skozi celo življenje.

Na šoli in starših je, da študentu nudijo ugodne pogoje za študij. Sposobnosti za učenje so pri večini omejene in je na študentu, da si izbere tako pot, ki bo vodila k dobremu učnemu uspehu. Zato se mora že kot mlad študent prvo naučiti, kako se uči. To je, da razvije primerne učne navade. Znano je za študenta, ki se ne zna učiti, da je slab in ostane tak tudi pri dobrem učitelju. Študent z dobro lastno učno metodo pa je lahko dober študent kljub slabemu učitelju, v kolikor mu ne vsiljuje svoje slabe metode. Vsak dober učitelj posreduje mlademu študentu učinkovit način učenja, ki pomaga študentu k dobremu učnemu uspehu. Prisvojiti si nove učne navade ne gre brez vztrajnih vaj in truda. Seveda mu je ta trud tudi poplačan. Z leti postane študent bolj samostojen in njegov učni uspeh je v vedno večji meri bolj odvisen od njegove metode učenja.

Študent, ki se odloči za višje študije, mora imeti tudi večje sposobnosti. S šibkimi sposobnostmi le s težavo izdela ali sploh ne zmori. Tudi za študenta z dobrimi sposobnostmi ni rečeno, da je to dovolj. Potrebna je motivacija za učenje, temeljito poprejšnje znanje in pripravljenost na trdo delo.

Po drugi svetovni vojni se je šolstvo v Avstraliji močno izboljšalo in to na vseh stopnjah, od osnovne šole do univerze. Zaznamovan je bil velik številčni in kakovostni dvig izobraževanja, podoben povojnemu razvoju v industrijsko razvitih državah. Ko pa so nastopile spremembe in zamotanost v gospodarstvu, je bila uvedena v šolstvu štednja in racionalizacija. Največje omejitve so bile v Avstraliji, kar je povezano s padanjem povprečnega življenjskega standarda.

Današnja brezposelnost mladine je eno važnih vprašanj, ki nujno zahteva rešitev. Glede zaposlitve smo v

navidezno protislovnem položaju. Avstralija ima danes okoli sedem milijonov zaposlene delovne sile. Okoli šeststotisoč posameznikov prejema brezposelno podporo. Zraven je prišteti še okoli dvestotisoč "skritih" brezposelnih, ki iščejo delo in so vzdrževani po zakonskih partnerjih. Zamotanost je v tem, da kljub brezposelnosti še vedno primanjkuje nekaterih vrst kvalificiranih delavcev in strokovnjakov in drugih tako, da se jih skuša privabiti k nam iz drugih kontinentov. Potrebe so tako nujne, da ni časa za preusmeritev in treninge. — Za veliko brezposelnih skoraj ni koristne zaposlitve, ker niso dovolj kvalificirani.

Nekaj krivde je tudi v avstralskem šolskem sistemu in reforme so potrebne. Skoraj polovica šolarjev zaključi desetletno šolanje. In to število je precej dvigniti, da še bolj ne zaostane. Ti imajo praktično malo možnosti in za službe so prezrti ali spodrinjeni po absolventih in maturantih srednjih šol. Predvsem po takih, katerim ni do višjega študija. — Ocenjevanje pri maturi ni toliko akademsko merilo znanja kot bolj regulacija priliva za visoke šole in javne službe.

Ni dovolj študentov na visokih šolah in potrebna je bolj izenačena delitev na tehnične in humanistično usmerjene poklice. Premalo študentov uspešno zaključi prvo akademsko stopnjo (pade jih – 40%). Potrebno je večje sodelovanje z industrijo itd.

Predvidene spremembe za visokošolski študij bodo nudile več prostih mest študentom iz družin z nizkimi dohodki. Med te spada mnogo študentov iz podeželja in velemestnih industrijskih okrajev ter emigrantov. — Inozemski študenti plačujejo stroške študija in predlogi so, da bi tudi študenti iz premožnih družin sami nosili stroške.

Z vpeljavo štipendij po potrebi, uporabo pozitivne diskriminacije je pričakovati, da se izogne ekstremni polarizaciji avstralske družbe in bo zagotovljen individualni razvoj posameznika.

Nojevo jajce

"BLIŽAJO se prazniki, Milice pa ni!" se je vsa zskrbljena pritoževala mama. "Saj vem, da je lepo pri teti na posestvu, ampak čas bi bil, da se vrne."

Odprla je predal kómode, uravnavala pomečkano perilo in godrnjala med zobmi.

"Kaj pa spet ni prav?" jo je šegavo nagovorila Dana.

"Kakšno sračje gnezdo, dekleta, prosim vas!" je mama govorila bolj sebi kot njej v odgovor.

"Milici ne bo prav, če ji boš vse po svoje preure dila. Pusti kot je . . ."

"Ampak . . ."

"Ne, ne razumeš, mama – bova že sami pospravili, saj nimava pet let."

Mama je že zapirala predal, kar je ugledala sliko mladega fanta.

"Kdo pa je to?" je radovedna vprašala.

"Ah, to! Mislim, da je tetin sosed – sosedov sin in Miličin priatelj. Kaj nisi vedela?"

"Jaz? Same skrivnosti imate pred menoj. In, ka ko . . . priatelj?"

"Tako pač . . . Je to kaj čudnega?"

Mama je tekla v kuhinjo, kjer je prekipelo mleko. Dana je prišla za njo.

"Se ti zdi, mama, da je vredno delati pirhe, ko jih tako nihče ne je? Toliko imaš dela z njimi, potem pa vse porazdeliš med sosedove otroke."

"Lepo pa jih je le gledati blagoslovljene v košarici na mizi," se je upirala. "In tistega dela mi ni žal. Končno, kakšnega pa z Mihom le pospraviva."

"Veš," se je hčerka potožila, "ne čutim prav nobenega veselja ob bližajočih se praznikih. Bojim se, da ko zrasteš, izgubiš vse iluzije. Toliko je vedno skrbi in dela, da se kar ne morem vziveti v skrivnost Kristusovega trpljenja. Pravila si mi, kako ste otroci v tvojih mladih letih hodili k božjemu grobu, kako ste gledali, ko je mežnar pred cerkvijo razbijal lesen zabo – kar naj bi bila nekaka prispoloba bičanju Jezusa. In kako so fantički tekli v vas z blagoslovljeno gorečo gobo – in še in še! Živelji ste pač v drugačnih časih, morda bolj povezanih z vero in naravo. Velika noč je bila za vas preporod, v duhovnem in naravnem smislu. Klic srca h Gospodovemu vstajenju, klic pomlad! Tu, v velemestu, komaj zaznaš del vsega tega! Tudi pomlad ne kliče, saj prehajamo v jesen. Pa še zunaj, na deželi, se ljudje na splošno prav malo brigajo za vse to. Veliki petek še poznaš, v glavnem, da takrat, morda edin

krat v letu, ne jedo mesa, ampak ribe. To je pa tudi vse! . . ."

Mama je žalostna pogledovala hčerko. "Ne gre za iluzije, Dana, kot ti praviš. Gre za vero, resnično vero; tisto, ki nam kljub mestni množici da milost, da se kljub vsemu zberemo, gremo vase in z dušo vred pred Njegov oltar. Si opazila, kako je v cerkvi tiho, kako je mestni šum oddaljen? Praviš, da pirhi niso potrebni. Smejala se boš, če ti povem, da pirh zame ni navadno jajce. Saj: olupiš ga, pa je tako kot vsako. A ko ga barvam, ne mislim na lupljenje. Nekaj svečanega je v tem delu. Prav tako v čiščenju hrena, v peki potic. Ne, ni zoglj romantika in tudi ne le obujanje daljnih spominov! Je praznično razpoloženje: duša išče in podoživila tudi v vsem tem biblični čas, trpi ob Njegovem trpljenju in slavi Njegovo zmago nad smrtjo. . ."

+

Na hodniku so se zaslišali hitri koraki in Miličin smeh je napolnil kuhinjo.

"Samo poglej, mama, kaj sem ti prinesla!" je veselo začigolela.

Iz torbe je izvlekla – veliko svetlorumeni jajce.

Si že kdaj videla nojevo jajce?"

"Sem, v muzeju."

Previdno ga je prijela v roko, ga otipavala in gladila.

"Beto ga je našel v nojevem gnezdu in rekel, da – če ga ati s svedrom preluknja – dobimo tekočine za dvanajst navadnih jajc. Lupino pa lahko ohranimo celo. Luknjico se z voskom zamaši . . ."

"Beto je sosedov sin?" je zanimalo mamo.

"Saj, in prijatelja sva."

Nato je Milica spet obrnila pogovor k nojevemu jajcu. "Kako ga boš pa pobarvala – ta naš letosni največji pirh?" jo je zanimalo.

Mati ni dosti pomicljala.

"Ne, ne bom ga barvala, kar položila ga bom v košarico k ostalim pirhom. Saj ga je že lepo pobarvala mati narava!"

REZI MARINŠEK

Komu naj se Torontčani zahvalijo za nadškofa

PRED kakimi dvajsetimi leti je monsinjor Orehar (lansko leto umrli dolgoletni delegat za slovensko dušno pastirstvo med argentinskim Slovenci. - Op. ur.) ob srečanju na neki prireditvi takole nagovoril samskoga rojaka Franca Zorca:

"France, kako je že bilo takrat, ko ste hoteli s težkim mitraljezom priti čez vodo, pa osel ni hotel čez brv?"

France (presenečeno): "Kdo vam je pa o tem pravil?"

Msgr. Orehar: "Lojze Bavdaž iz Bariloč."

France: "Lojze Bavdaž? Ga ne poznam."

Msgr. Orehar: "Bil je četnik kot ti – tebi so rekli Kocelj, ali ne? Njemu pa Atoman."

France: "Atoman? A, to je bil pa moj komandir!"

Tako je pokojni monsinjor Orehar nehote vzpostavil zvezo med dvema nekdanjima borcema, Kocljem in Atomonom, med Francetom Zorcem iz Čurruke in Lojetom Bavdažem iz Bariloč.

Lojze Bavdaž je štajerski rojak. Leta 1941 se je umaknil iz Maribora pred Nemci na "italijansko" stran, v Kozarje pri Dobrovi. Ko je njegov znanec iz mladih let, komandant dolomitskega partizanskega odreda z imenom "Gad" zanj zvedel, ga je marca 1942 mobiliziral. Bavdaž je preživel tri mesece v hribih med partizani, nato pa zbežal od njih.

Dne 8. maja je isti partizanski odred mobiliziral moške dobrovskega okraja od Dobrove proti Polhomu Gradcu. Nabral jih je kakih šeststo, med njimi tudi Franca Zorca.

Omenjeni partizanski komandir Gad je bil tak mrovec, da po Zorčevih besedah v slovenščini nimamo ustreznega izraza zanj. Človeško življenje zanj ni imelo vrednosti. Bil je popolnoma pobesnel in kot obseden. Nihče ni bil varen pred njim. Samim partizanom je že presedal. In res ga je kasneje ubil neki partizan, ko je spečemu pognal dve krogli v glavo. Ta kmečki fant je nato v Podlipi zbežal k četnikom in sam pravil o tem dogodu.

France Zorec in njegova žena sta šla letos (1986) na počitnice v Bariloče in tam obiskala Atomana –

Ambrožičeva družina – leta 1948 v špitalskem begunškem taborišču, Avstrija. Lojze, torontski nadškof - pomočnik, stoji v sredi. Starša (oče je brat pok. sydneyjskega p. Bernarda in bivšega urednika MISLI) sta že oba pokojna, ostali vsi v Kanadi

Lojzeta Bavdaža. Vpričo Zorčeve gospe sta obujala spomine iz četniškega življenja, pa omenila tudi neki spopad z Italijani na Dobrovi, ko sta bila še oba pri partizanih.

France: "Kaj si pa ti tam delal?"

Lojze: "Jaz sem vodil napad in sem bil tisti, ki sem metal bombe Molotov."

France: "Jaz sem pa tam blizu streljal na postojanko."

Lojze: "Kaj si bil tudi ti tam? Jaz sem bil takrat komandir odreda."

France: "Kaj si bil ti partizan? Tega pa nisem vedel."

Lojze: "Tri mesece prej, predno sem šel k četnikom. Mobiliziral me je Gad."

Vsi trije – Bavdaž, Zorec in njegova žena – so se začudili slučaju. Nato je pogovor stekel dalje.

France: "Drugo noč smo zažgali dobrovski župnijiški hlev."

Lojze: "Vem. Saj sem jaz vodil vse to."

France: "Kako si pa potem izginil od tam? Ker Gadu ni ušel nihče!"

Lojze: "Vsi skupaj smo se umaknili nad Gabrje, levo od Kota. Ti ne veš, Kocelj, kakšne stvari so se tam dogajale!"

France: "V tistem gozdičku nad cerkvijo v Gaberjah, v Kotu, so partizani pobili do takrat približno dva set naših ljudi. Škoda, da ne morem pokazati, kje!"

Lojze: "Kako pa ti tam vse poznaš?"

France: "Na Šujici je bila doma moja mama, tam sem imel strica in tudi jaz sem tam živel."

Lojze: "Drugi dan po prihodu nad Gabrje so pripeljali človeka, ki je kupoval prašiče. Gad ga je brez pomisleka obsodil na smrt, češ da je špijon. Ubogega kmeta so takoj ubili. Upiralo se mi je takšno pobiranje, zato sem očital Gadu: 'Mi smo se prišli boriti proti Italijanom, ne pa proti našim ljudem!' – 'Šuti!' mi zagrozi Gad. Neka partizanka iz Šiske se pa zadere: 'Tudi tega je treba likvidirati!' Gad se naredi dobrega in mi reče: 'Ker sva stara znanca, ti dam možnost, da popraviš svojo predrznost ... Dam ti nalogu; če jo izpelješ, boš dokazal, da si naš ... Likvidirati moraš družino, h kateri gremo večkrat na večerjo ...' Zazeblo me je: pobiti bi moral družino v Žirovnikovem

grabnu..."

France: "Katero? Tisto, ki so imeli gostilno in trgovino? Možkar je bil bolj okrogle postave?"

Lojze: "Ja, ja, tisti!"

France: "So imeli precej otrok?"

Lojze: "Tam, tam!"

France: "To je Trnovčeva družina! Ambrožičeva družina! No, kaj si pa potem naredil?"

Lojze: "Vprašal sem Gada, če si lahko izberem nekaj ljudi, da bom lažje opravil svoje delo. 'Kolikor jih hočeš?' mi je odgovoril. Najprej sem poklical desetarja in mu zaupal zločinsko nalogu. 'Kaj, pobiti te ljudi?' se je tudi ta zgrozil, 'Ne, tega pa ne!' Namignil sem mu, da sva že dva enakega mnenja in mu naročil, naj poišče še nekaj takih, ki podobno mislijo. Poslal sem ga k možkarju – zdaj vem, da je bil to Ambrožičev ata – naj mu sporoči, kaj čaka njega in njegovo družino, če takoj ne izginejo od tam. Jaz in vsi moji pomočniki smo pa tisto noč pobegnili od partizanov. Takrat sem šel pa k četnikom."

France: "Tudi jaz sem se tiste dni otresel partizanov in se javil v Legijo na Št. Joštu."

Tako je "partizan" Lojze Bavdaž rešil smrti Ambrožičeve družino, med njimi tudi dvanajstletnega Lojzeta – sedanjega torontskega nadškofa!

Po Zorčevem pričevanju zapisal S. S.
/Objavljeno v argentinskem "Duh. življenju"/

Splavi v Sloveniji

Četudi je bil članek v ljubljanskem DELU pred več kot enim letom (21. 12. 85), je zaradi informativne vsebine vreden ponatisa in branja.

ABORTUS JE DOVOLJEN

Pod tem naslovom je Delo objavilo vest o uzakonitvi splava v Španiji. Štiri dni pozneje je zabeležilo važen zgodovinski dogodek, ko je prva Španka zakonito splavila (Prvi legalni splav; Delo, 13. 8. 1985). V Grčiji si vlada prizadeva uzakoniti splav, nasprotuje pa ji zelo konservativna grška pravoslavna cerkev (Sinod je strog; Delo, 14. 10. 1985). Delo nas je obveščalo tudi o prizadavanjih za uzakonitev splava na Portugalskem in v drugih deželah. Iz teh poročil dobimo vtis, da sta v svetu dve vrsti ljudi: napredni odobravajo splav in si prizadevajo za njihovo uzakonitev, nazadnjaški pa jih pri tem ovirajo. Torej je liberalizacija splava, in s tem tudi sam splav, nekaj naprednega in

pozitivnega. Taka miselnost se je pri nas že dokaj uveljavila. O tem priča tudi veliko število opravljenih splavor – v SR Sloveniji leta 1984 okrog 24.000.

V vsakdanjem življenju na različne načine presojamemo, kaj je napredno in kaj ne. Različni ljudje podarjajo različne kriterije za naprednost. Vzel sem jih nekaj, kar po vrsti, kot so mi prišli na misel, ne glede na to, ali se sam z njimi strinjam; takega, o katerevbi splavu lahko pripisal naprednost, nisem našel.

Kake misli ne presojamo vedno po njej sami, ampak pogosto po tistem, ki jo prinaša. Če je nosilec napreden, bo taka tudi njegova misel, stališče, predlog. V osnovni šoli smo se učili, da so naprednejši

tisti načini kmetovanja, ki dajo večji pridelek. Torej so naprednejše tiste dežele, ki več pridelajo. Danes bi rekli: tiste, ki imajo večji dohodek na prebivalca. Po tem kriteriju splava ne moremo imeti za naprednega. Jugoslavija pa je po številu splavov prva v Evropi, po zakonodaji na tem področju med najbolj permisivnimi, po narodnem dohodku na prebivalca pa predzadnja. Vemo tudi, da v nekaterih državah z visokim dohodkom na prebivalca splav zelo pregnajo. ZDA so ukinile denarno pomoč tistim programom za načrtovanje družine, ki propagirajo splav.

Državam, strankam in drugim skupinam dostikrat radi vnaprej priznavamo naprednost, če sodijo na politično levico. Tudi po tem kriteriju splav ne bo proglašen za naprednega. Vemo, da nekatere komunistične partije, med njimi romunska, splavu odločno nasprotujejo. Ameriška uspešnica "The Cider House Rules", v kateri avtor obsoja splav, je delo prepričanega levičarja Johna Irvinga.

Zadnje čase vedno pogosteje poudarjamo, da gresta mir in napredek z roko v roki. Brez miru ni napredka, je uveljavljeno geslo. Nobelova nagrjenka za mir Agnes Bojaxhiu (Mati Terezija iz Kalkute, op. Misli) je v svojem govoru ob podelitvi nagrade rotila svet, naj se odreče splavu, če želi ohraniti mir. "Nobena stvar bolj ne krši miru v svetu kot krik nerojenga otroka," je dejala.

Včasih imenujemo napredno tisto, kar je najnovješje, kar smo nazadnje izumili. Toda splav poznamo že tisočletja.

Pred 2400 leti je Hipokrat v svoji prisegi zavezal vsakega učenca zdravnika, da "ne bom nobeni ženski dal pripomočka za uničenje telesnega ploda" (po prevedu Antona Sovreta). Hipokrat ni imel možnosti z ultrazvokom ali ehografijo opazovati ali slikati otroka v materinem telesu ali celo med opravljanjem splava. Hipokrat ni živel v dobi, ko je G. Data s svojimi poskusi z umetno posteljico tako daleč, da ni več tehnični problem donositi otroka izven materinega telesa. Na takratni ravni znanja bi še morda lahko imel otroka za skupek celic, ki ga ne moremo imeti za človeka; danes tega ne moremo niti laik, kaj šele zdravnik. Omenjeno načelo iz prisegi je po 24 stoletjih še vedno aktualno. Nova spoznanja in odkritja ga potrjujejo in mu dajejo še večjo težo. Napredek v tehniki in medicini prinaša nova dejstva, ki govore proti splavu in ne zanj.

Tudi pojmovanje zaščite človečanskih pravic, s pravico do življenja vred, se je od časov špartanskih navad do danes razvilo (pomislimo samo na številne mednarodno sprejete deklaracije o človekovih pravicah), da je zagovarjanje splava očiten korak daleč nazaj v tem razvoju.

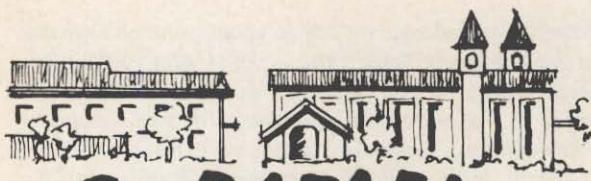
Naj v letu, v katerem smo zapisali: Slovenija, moja

dežela!, pogledamo še, kaj je splav prinesel Sloveniji in Slovencem. V letih 1981 – 1984 smo v SRS zabeležili okrog 95.000 splavov. Morija druge svetovne vojne je pri nas trajala prav tako štiri leta, vendar ni zahtevala niti približno toliko žrtev. Število splavov v osmih letih veljavnosti novega zakona o splavu (1977 – 1984) je približno 176.000. Pred letom 1977 je bilo število splavov, zajetih v statistike, manjše; vendar to pripisujejo dejству, da je bilo dosti nezakonitih splavov. Zagovorniki liberalizacije splava trdijo, da novi zakon ni povečal števila splavov, ampak je odkril le skriti del ledene gore. Če verjamemo tej trditvi, potem smo v Sloveniji v štiridesetih povojskih letih naredili petkrat toliko splavov, to je 880.000. Tudi če je ta številka previsoka in znaša le pol milijona, je za Slovence še vedno ogromna. Najbrž v vsej zgodovini nismo doživeli epidemije, ki bi nas bolj zdesetkala. Za primerjavo si oglejmo nekaj podatkov o znanih katastrofah drugod. S Titanicom se je potopilo 1500 ljudi, v Bhopalu jih je izgubilo življenje 2500. Hirošima je zahtevala 130.000 življenj. O posledicah v Hirošimi imajo dosti študij, o posledicah vseh teh splavov pa raje ne razmišljamo. In vendar je štiriletna številka 95.000 za Slovenijo sorazmerno 35 - krat več kot katastrofa v Hirošimi za Japonsko. Poleg tega pa je v Sloveniji premalo rojstev: nekatera področja so že skoraj neobljudena; ne moremo živeti brez stalnega dotoka delavcev od drugod; starostna struktura je s tremi zaposlenimi na upokojenca zelo neugodna. Glede na vse to lahko končam, da v našem iskanju kulturne podobe in prizadevanja za dolgoročni obstoj splav ne pomeni nobenega napredka.

*Krvav je križev pot, na Golgoti žari.
Mi padamo, Gospod, čez twojo kri.
Proseči sklepnik rok. Marija vsa drhti.
Glej, koliko otrok Boga želi!
Pod križem seka meč. Rodi življenje.
Smrti zdaj ni več – samo vstajenje.*

(J. Marolt)

Sr. RAFAEL

Fr. Valerian Jenko, O. F. M.,
Fr. Cyril Božič, O. F. M.,
St. Raphael's Slovene Mission,
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160
(P. O. Box 280, Merrylands, N. S. W., 2160)
Telefon: (02) 637 7147

Slovenske sestre – frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael's Convent,
311 Merrylands Rd., Merrylands, N. S. W., 2160
Telefon: (02) 682 5478

ROMANJE V CAMPBELLTOWN na četrto postno nedeljo, 29. marca, je kar lepo poteklo. Vreme je bilo idealno, udeležba okrog 150 rojakov. Lahko bi bila večja, a kaj ko je istočasno na raznih krajih ta ali ona prireditve ali sestanek. Morali bi bolj gledati na to, da prireditve ne soupadajo s postnim romanjem, ki je le enkrat na leto. Treba je spregovoriti, ko se delajo načrti, da je na sporedu že romanje. Če pa prireditelji ne upoštevajo želje vernih, naj bi verniki pokazali svoje prepričanje in take prireditve ali sestanke enostavno bojkotirali.

MAJSKO ROMANJE bomo imeli v nedeljo 3. maja. Zbrali se bomo pri lurški votlini v Earlwoodu ob treh popoldne. Najprej bo sveta maša, nato šmarnice s petimi litanijami Matere božje. Povabite k tej pobožnosti še druge rojake, ki ne bodo brali tega obvestila.

ŠMARNIČNO POBOŽNOST bomo imeli v mesecu majniku vsak petek in soboto ob sedmih zvečer, ob nedeljah pa skupaj z mašo ob pol desetih. Brali bomo šmarnična premišljevanja, ki jih je letos napisal marioborski pomožni škof dr. Jožef Smej. Naslov jim je dal "Mir – deljeni kruh". Saj letos Slovenija praznuje drugo leto evharističnega obdobja z gesлом: Evharistija – zakrament miru". Pod tem vidikom so napisana tudi šmarnična premišljevanja.

FIGTREE – WOLLONGONG: šmarnična pobožnost s sveto mašo bo vsako sredo v maju ob sedmih zvečer. Seveda bo na sporedu tudi tam zgoraj omenjeno šmarnično branje.

DAN DUHOVNIH POKLICEV je četrta velikonočna nedelja, letos 10. maja. Isto nedeljo praznujemo tudi MATERINSKI DAN. Pri maši ob pol desetih se bomo spomnili obeh namenov dneva. Po maši bo v

dvorani piknik in tudi odrski spored v počastitev naših mater.

FIGTREE ima slovensko službo božjo poleg zgoraj omenjenih maš tudi na nedelje 26. aprila, 10. in 24. maja, vselej ob petih popoldne.

CANBERRA ima slovensko mašo v nedeljo 17. maja ob 10.30 dopoldne. Kraj: Red Hill. Dostop na parkilišče je iz Hicks ceste.

WAGGA-WAGGA ima službo božjo isti dan kot Canberra (17. maja) ob šestih zvečer. Mt. Erin, Edmondson Street.

BRISBANE bo slovenski duhovnik zopet obiskal v nedeljo 24. maja. Slovenska maša bo ob pol dvanajstih dopoldne (oz. takoj po litvanski maši). St. Mary's v South Brisbane.

SURFERS PARADISE ima službo božjo na isto nedeljo kot Brisbane (24. maja), a tokrat ob šesti uri zvečer. Kraj: St. Vincent Church, Hamilton Avenue.

NEWCASTLE: slovenska maša bo v nedeljo 31. maja ob šestih zvečer v cerkvi Srca Jezusovega, Hunter Street, Hamilton. Naslednja pa bo 30. avgusta.

DUHOVNE OBNOVE bomo imeli letos v juliju ali avgustu po vseh krajih, kjer je slovenska maša in je večja skupina rojakov. Za to priliko bo med nami salzijanski duhovnik iz Rudnika pri Ljubljani g. Mirko Žerjav. Znan je po Sloveniji in Evropi tudi kot odličen "čarovnik". Tako nas bo kot rokohitrec lahko zabaval tudi v dvorani, kjer bo to mogoče in bodo rojaki žezele. Spored njegovih obiskov bo objavljen pozneje, ko bomo sestavili celotni program. Za zdaj smo zadovoljni, da se je g. Žerjav odzval našemu vabilu.

BOTRSKA POTRDILA za krst in birmo moram tudi omeniti. Večkrat me rojaki prosijo za tovrstno potrdilo, da so praktični katoličani in zato vredni biti botri pri krstu ali birmi. Sorodniki doma jih prosijo za botrstvo, domači župnik pa zahteva potrdilo. Prosijo me, naj na potrdilo zapisem, da hodijo v našo cerkev. Tu včasih nastane zadrega. Kako naj to napišem za tiste, ki pridejo kvečjemu za praznike, ali pa morda za kak pogreb ali poroko. V takih primerih zapisem kvečjemu lahko, da hodijo v našo cerkev "občasno". Vprašanje je, če bo tako potrdilo doma kaj zaledlo, saj so v tem zelo strogi. – Tu spet zadenemo na vprašanje, kdo more biti boter. Tisti gotovo ne, ki ne živi po veri ali daje celo pohujšanje s svojim življenjem. Starši, bodite kritični pri izbiri botra ali botre! Ne glejte pri tem na to, kako je kdo "petičen", am pak, koliko je veren. Kogar pa prosijo za botra, mora v vesti priznati, da ni vreden te službe in naj zbere dovolj poguma ter odkloni botrstvo. Še lepše pa je se-

veda, če uredi svoje odnose z Bogom ter je sprejem botrstva začetek iskrenega novega življenja.

MOLITVE ZA POKOJNE. Lepa navada je, da se na predvečer pogreba pokojnega rojaka zberemo ob njegovi krsti ter zmolimo za pokoj njegove ali njene duše sveti rožni venec, obenem pa prisluhnemo božji besedi, ki naj nam utruje vero v naše vstajenje ter daje tolažbo svete vere vsem žalujočim. Ob tej priliki lahko pomolijo za pokojnika in se od njega poslovijo zlasti tisti, ki so drugi dan zadržani ter ne morejo priti k pogrebni maši ter pokopu. Večina pogrebnih ustanov lahko nudi to uslugo, ne pa vsi. Zato se o tem prepričajte, predno se dogovorite za pogreb. "Funerals of Distinction" pogrebeni zavod v Fairfieldu (oglas ima tudi v vsaki številki "Misli") vam lahko nudi to uslužo.

NAŠA POKOJNA

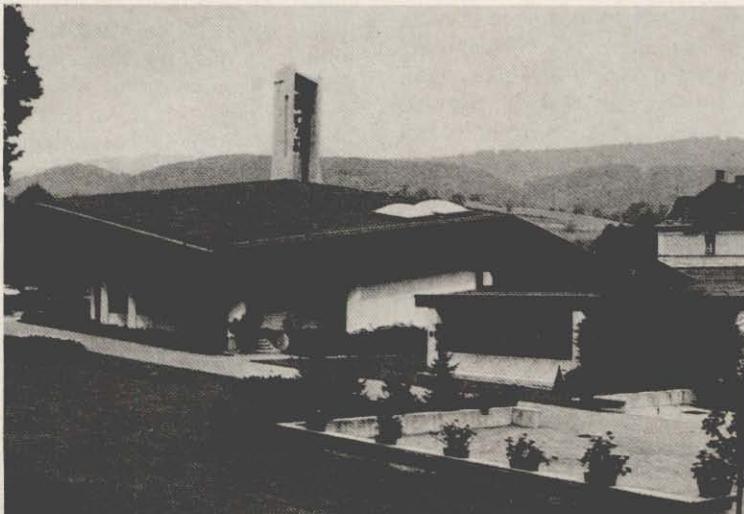
Nismo še omenili v Mislih, da je dne 25. januarja 1987 umrl EDWARD FLORIAN PRINČIČ. Rojen je bil v Bovcu 13. avgusta 1923, v Avstralijo pa je prišel leta 1950. Pokojnik je bil uradno priznani tolmač, ravnatelj podjetja "Viator", bivši tajnik športnega kluba "Praga" in tudi bivši tajnik Avstralske nogometne federacije. Pred smrtnjo je veliko trpel za rakom na pljučih in tumorjem v možganih. — Pogrebna maša je bila v Chatswoodu, njej je sledila upepelitev v Northern Suburbs krematoriju. Zapušča hčerko Patricijo in sina Harveya, katerima izrekamo iskreno sožalje.

V soboto 21. marca 1987 v rani jutranji uri je v bolnišnici v Liverpoolu umrla LEOPOLDA (LEA) BRATOVIČ r. Pupis. Luč sveta je zagledala dne 10. julija 1942 v Ljubljani. Oče ji je umrl še pred roj-

stvom, mati pa ko ji je bilo komaj šest let. Leta 1961 se je v Trstu pri Sv. Ani poročila z Benjaminom Bratovičem, ki je po rodu iz Ilirske Bistrice. V januarju 1963 sta zakonca s sinom Aleksom na ladji "Aurelia" prišla v Avstralijo. Živeli so v Sydneyu (okraj Fairfield), kjer se jima je rodil še Edvard. Pred kakimi šestimi meseci so prodali hišo in se preselili na farmo v Oakdale, blizu Camdena. — Pokojnica je bila bolna okrog štirinajst let. Že leta 1973 ji je zdravnik povedal, da ima le še tri mesece življenja. A njena močna volja jo je držala pokoncu, da je živel dalje, vdano prenašala trpljenje in po svojih močeh tudi vršila gospodinjske dolžnosti. Pred nekaj tedni se ji je bolezen nenadno poslabšala. Morala se je zateči v bolnišnico, kjer pa ji kravjenja v glavi niso mogli ustaviti. Več dni je zelo trpela, končno pa podlegla bolezni. — Poleg moža in sinov zapušča pokojnica tudi sestro Marico por. Urbanc, ki živi v Ljubljani in je bila pred nekaj leti tu na obisku. — Pogrebno mašo smo imeli v naši cerkvi v sredo 25. marca, na praznik Gospodovega oznanjenja, ki je tudi Marijin praznik. Umrla pa je na soboto, prav tako Marijin dan. Po pogrebni maši smo spremili njene zemske ostanke na livadno pokopališče v Leppington. Pokojnice ne pozabimo v molitvah, njenim sorodnikom pa naše sožalje. — Benjamin Bratovič s sinovoma se iskreno zahvaljuje vsem, ki so izrazili sožalje, darovali cvetje ter se udeležili pogreba drage pokojne žene in matere.

KRST. — Jožef Robert Kariž, Regents Park, NSW. Oče Joško, mati Cveta r. Penova. Botra sta bila Anton Fatur in Nevica Nagode. — Merrylands, 28. marca 1987. Naše čestitke novorojenčku ter njegovim staršem in botrom!

P. VALERIJAN

Nova
cerkev
Kristusovega
vstajenja
na Senovem

IZ POD TRIGLAVA

ŽIČNICA je stekla na najvišjo slovensko božjo pot – in priljubljeno izletno točko našega zamejstva – Sveti Višarje. V nedeljo 11. januarja so jo uradno odprli. Žičnica je povsem nova in bo na uro lahko prevažala večje število ljudi kot prejšnja, ki zadnji čas ni bila več v uporabi. V dobi snega bo služila smučarjem, poleti pa znova tudi romarjem, saj je za mnoge starejše pešoja predolga in preporna. Zato je upati, da bo obnova žičnice poživila romarske obiske te naše priljubljene Marijine božje poti. Zlasti zdaj, ko je slovenska frančiškanska provinca sprejela v oskrbo žabniško župnijo in je eden patrov posebej imenovan za oskrbnika višarske božje poti.

Kdaj pa bo na Sveti goro pri Novi Gorici spet stekla žičnica? Najbrž nikoli več. Obiskovalci bi bili veseli, ko bi oblasti vsaj skrbele za popravilo ceste, ki je v svoji zanemarjenosti prava sramota.

SPOMINSKO PLOŠČO so odkrili v sredo 18. februarja letos na župnišču v Mozirju v Savinjski dolini: v počastitev zgodovinarja in duhovnika **Ignaca Orožna** (1819 – 1900), ki je bil v letih 1854 – 65 župnik v Mozirju. Doma je bil iz Laškega in bil v duhovnika posvečen leta 1842. Iz Mozirja je odšel za nadžupnika v Rogaško Slatino, kasneje pa je postal mariborski kanonik. Deset let je bil tudi ravnatelj mariborskega bogoslovia in predavatelj cerkvene umetnosti, kot stolni prošt pa tudi ravnatelj škofjske pisarne. V Mariboru ena ulic nosi njegovo ime. – Za zgodovino se je začel Orožen zanimati že kot mlad duhovnik. Objavil je veliko svojih poročil ter sestavil obsežne kronike župnij Celje, Mozirje, Laško in Rogaška Slatina. Njegovo glavno delo pa je zgodovinski opis štirinajstih dekanij lavantinske škofije. Današnji pisec

Melbournskim Slovencem se priporoča
KAMNOŠEŠKO PODJETJE

**LUCIANO VERGA & SONS
MEMORIALS P/L
ALDO and JOE**

**77 KING WILLIAM STREET,
RESERVOIR, VIC. 3073**

Telefon:
470 4046
470 4095

zgodovine teh krajev ne more mimo njegovega dela, ker je uporabljal vire, ki jih danes ni več.

KAJ ZANIMIVE izjave so prišle med intervjujem na ljubljanski televiziji iz ust Franca Šetanca, člana predsedstva Centralnega komiteja ZKJ za Slovenijo. Povedal je, da "so se v Jugoslaviji v zadnjem času razvile protikomunistične sile". Pojavile naj bi se vse mogoče skupine in gibanja, ki hočejo postati nekaka alternativa partiji. To pa je že lahko zametek večstrankarskega sistema, kar pa si jugoslovanska komunistična partija na vsak način prizadeva preprečiti. Šetinc je povedal tudi definicijo antikomunizma: "Skupna značilnost vseh nezadovoljnežev je protikomunizem!" In temu je dodal: "Kdor kritizira, ni na liniji Zveze komunistov." Ko je padla beseda o šibkosti partije in kdo je lahko njen sovražnik, je odgovoril: "Sami sebi smo lahko največji sovražnik!" In kar večkrat med zanimivim intervjujem je mož poudaril, da "se partiji mudi". Doslej je imela partija časa na pretek, zdaj pa naenkrat taka naglica. "Zdaj ne moremo več čakati, kajti časa imamo malo . . ."

Zanimivo je opazovati, kako se obrača položaj v Sloveniji. Mladina se upira, mnogi člani partije misijo in pišejo po svoje v nasprotju s partijsko politiko, poleg poudarjanja gesla "Slovenija – moja dežela!" se že tudi kar javno govorijo o samostojnosti in premlevajo medvojne in povojske napake, krivice in množični zločini v imenu partije . . . Nekateri so optimisti, drugi pa računajo, da bo partija kmalu spet pokazala trdo roko in s silo napravila iz ljudi "poslušne državljanke". Bomo videli, kam bo vse to pripeljalo.

RIBNICA se bolj in bolj udejstvuje na mednarodnem trgu. A danes ne hodijo Ribničani po evropskih deželah s krošnjo na ramih, pač pa se uspešno ponujajo preko slovenskih meja s svojo industrijo. Lani je ta izdelala kar za 13 odstotkov več proizvodov kot leto poprej. Ta nadpovprečna rast gre na račun strojne industrije ter proizvodnje žaganega lesa in plošč. Močno je porastel izvoz, saj je lani znašal enajst milijard dinarjev. A Ribničane le malo skrbi smer izvoza: v zahodnoevropske države so izvozili le nekaj nad desetino celotnega izvoza, ostalo pa so pokupile komunistične države.

"**DELO**" (Ljubljana, 30. dec. 86/4) je objavilo tudi tele vrstice o zdomcih, ki se kar nočajo odzvati vabilu: "Nič ne pomaga, da je na vsakoletnih pogovorih z zdomci vsega dovolj, le zdomcev ne. Organizatorji pač vztrajajo pri preživelih načinu in konec. – Tudi na letošnjem mariborskem pogovoru je bilo tako kot prejšnja leta. Prišli so predstavniki vseh služb in še denar, dva milijona dinarjev, so nekako zbrali. Pa kaj, ko imajo naši zdomci, še posebej tisti, ki delajo v ZR-

Dr. J. KOCE, Flat 2, 139 High St., Kew, Vic. 3101 — Tel. 862-3027

ČE HOČETE POTOVATI.

se z zaupanjem obrnite name. V vseh večjih mestih Evrope, Amerike in Kanade imam poleg poslovnih tudi prijateljske zveze, kar izdatno pripomore, da je potovanje prijetnejše.

Če me ne dobite v uradu, me pokličite na dom pop. po 2. uri ali zvečer po 9. uri.

CONCORDE INTERNATIONAL TRAVEL, 541 King Street,
Melbourne, 3003 — Tel. 329 - 6833 . — Consultant DR. J. KOCE

Nemčiji, o vsem skupaj svoje mnenje. Prišli so natančno širje, pa še ti so spraševali že znane stvari. Morda so prišli preganjat dolgčas."

V LJUBLJANI bo letos med prvomajskimi prazniki mednarodno molitveno srečanje evropske mladine. Prireditelj tega srečanja je ekumenska redovna skupnost iz Taizéja (Francija) s sodelovanjem mladih vernikov iz Slovenije. Na tem srečanju bodo mladi razmišljali, kako "graditi zaupanje na zemlji".

Priprave za to srečanje, na katerem se bodo lahko prvič zbrali mladi z Vzhoda in Zahoda, so se že začele. Sodelujejo tudi bratje iz Taizéja, ki obiskujejo mladinske skupine po župnjah, jim govorijo o programu tega srečanja in sodelujejo pri molitvenih akcijah v ta namen. Vsakodnevne molitve za uspeh srečanja se v ljubljanski cerkvi Marijinega oznanjenja nad Tromostovjem (frančiškanji) že zdaj udeležuje nad sto mladih.

IDRIJSKI živosrebrni rudnik je edini te vrste rudnik na ozemlju Jugoslavije, njegovo ime pa sega daleč nazaj v zgodovino. Kljub 500-letnemu izkoriščanju vsebuje še vedno nekako 10 odstotkov znanih zalog živega srebra na svetu. Zdaj pa je sklenjeno, da ga bodo postopoma ukinili in dokončno zaprli leta 2003. Vseh petnajst let do takrat pa bo ob postopnem zapiranju 400 metrov globoke jame proizvodnja živega srebra še tekla in stroške zahtevnega projekta zmanjšala na osem milijard dinarjev lanske denarne vrednosti. Po ocenah strokovnjakov ta vsota ni previsoka.

ZA STALNEGA DIAKONA je bil 19. marca letos v župnijski cerkvi v Sevnici posvečen Franc Tasič, upokojeni pravnik. Diakonsko službo mu je podelil mariborski škof Jožef Kramberger in to je prvi primer v mariborski škofiji. Diakonska služba pomeni duhovnikovega ali škofovega pomočnika pri bogoslužju in pri upravi. Vse to je na razne načine diakon Tasič

delal že dolga leta, saj je sodeloval pri dušopastirskem delu sevniške župnije, vodil župno pisarno in poučeval katekizem ter bil tudi član Škofijskega pastoralnega sveta.

Diakonskega posvečenja so se udeležili tudi Tasičevi širje otroci s svojimi družinami. Pri maši so se posebej spomnili njegove pokojne žene in matere navzičih otrok. Novi diakon se je po obredu zahvalil vsem, ki so mu pripomogli do prejema službe v Cerkvi. "Zaupam v Boga, da mi bo dal dovolj moči in zdravja za to služenje. Želim pa biti prav tako trdno povezan s svojimi otroki ter njihovimi družinami. Hkrati želim prispevati svoj delež pri napredku našega župnijskega občestva," je izpovedal.

ŠE LETOS naj bi stekla avtocesta od Šmarij pa do Višnje gore, del avtoceste Bratstva in enotnosti, ki bo povezovala jugoslovanske republike od Jesenic do Gevgelije. Sredstva za to avtocesto pritekajo iz bencinske cene: dvanaest dinarjev od vsakega prodanega litra bencina gre za gradnjo cest in od teh je kar sedem dinarjev določenih za to avtocesto. Zgrajena naj bi bila do leta 1992 — če bo ob sedanjem razvoju do takrat še kaj ostalo od "bratstva in enotnosti" med jugoslovanskimi narodi ...

KOPRSKO PRISTANIŠČE je lani sicer pretvorilo manj blaga kot pa so načrtovali, je pa zato narasel promet za Avstrijo. V tem je Koper prehitel Reko in celo Trst. Za letos namerava koprsko pristanišče dokončati še do žetve silos za žitarice, za naslednje leto pa imajo v načrtu še pet velikih skladišč.

OBVEZNO zavarovanje avtomobilov se je v Sloveniji z novim letom podražilo za 34,68 odstotkov. Pa so kljub temu pri zavarovalnici Triglav izračunali, da bi morali zavarovanje podražiti za 54,61 odstotka, če bi vzeli v obzir podražitev rezervnih avtomobilskih delov in servisnih ur mehaničnih delavcev.

MOLITEV V SVETEM PISMU

KO TRPLJENJE POSTANE MOLITEV

NJEN od trpljenja utrujen obraz se me je dotaknil. Pripovedovala je o svojem življenju. Besede so se počasi in preudarno vrstile druga za drugo. Zdaj je za hip umolknila, žile na čelu so ji rahlo izstopile in razodela je še zadnje, kar ji je stiskalo srce. V tretjem mesecu nosečnosti je prišlo do naravnega splava. "Je to kazen za najine grehe?" se je še iztrgalo iz nje, nato se je pogreznila v molk.

Trpljenje je ni strlo. S fantom sta sklenila, da bo sta nanovo in prav zaživelja. Vera jima je nekako pomagala sprejeti to, čemur razum ni mogel potrditi.

Dan je po kapljicah odtekal. V spominu sem znova prisluhnil njenemu trpljenju. Tako kot ob smrti tiste stare mame z Bizejskega se mi je spet vsiljevalo vprašanje, ali je sad največje bolečine bolečina. V tiki nočni mir sem zahrepnel . . . "Blagor jima, če bosta začutila, da imata že nekoga v večnosti!"

+++

Gotovo smo že srečali človeka, ki ga je nenadoma zadelo trpljenje. Sprašuje se: zakaj ravno jaz? Zaman išče in čaka na odgovor. Trpljenje pa ostaja; z vedno novim obrazom se ozre zdaj na tega zdaj na onega človeka. In če bi nam nekdo v trenutku strstosti dejal: "Kako lepo priložnost za molitev imaš!" – bi mar mirno sprejeli njegove besede?

Na prvi pogled se zdi, da trpljenje nima nikakršne zveze z molitvijo, vendar ni tako. V starozaveznih knjigah trpljenje velikokrat navdihuje molitev; o tem nam pričajo žalostinke, psalmi, rotilne molitve . . .

V novi zavezi pa nam najtesnejšo povezanost trpljenja in molitve razoveda "kelih trpljenja", ki ga Jezus sprejme iz Očetove roke.

Stara zaveza trpljenje pogosto povezuje s kaznijo za greh. Bog je Stvarnik in Začetnik vsega dobrega v stvarstvu. Če človek zavestno in svobodno naredi prestopek proti dobremu, krši red v stvarstvu in žali Stvarnika – naredi greh. Bog pa je pravičen sodnik, ki dobro nagradi, hudo pa kaznuje. To mnenje sre-

SAJ on ni človek kot jaz,

O, da bi bil razsodnik med na-
ki l
ki bi odmaknil od mene njeg
da bi me

Zdaj vem, da vse premoreš, da ti no
Torej sem govoril brez razumevanja;

prečudež

"Poslušaj, govoriti hočem! Vprašal te bo
Z ušesom sem slišal o tebi, a zdaj te je ve

čujemo v starejših knjigah SZ. Zgodba o Jobu pa oporeka načelu, da je trpljenje kazen za greh. V Jobovem življenju dobi trpljenje novo vsebino.

JOB je bil pravičen in brezgrajen mož, bal se je Boga in se varoval hudega (prim. Job 1, 1). In tega moža je Bog prepustil satanu v preizkušnjo. Nad Joba so se zgrnile različne vrste trpljenja: izgubil je svoje premoženje, sinove, hčere, in nazadnje je še sam zbolel.

Ko so trije njegovi prijatelji slišali za njegovo stisko, so prišli k njemu, da bi ga tolažili. Vendar so bolj sodniki kot tolažniki. Jobu dopovedujejo, da je treba vsako nesrečo razumeti kot božjo kazen za greh. Da bi svojo trditev podkrepili, skušajo Jobu pripisati določeno krivdo. Job pa zavrne njihove trditve; pri tem se opira na izkušnje o svojem življenu. On ve, da je nedolžen, saj je vedno ravnal pravično. Prijateljem dokazuje, da trpljenje, ki ga je zadelo, ne more biti kazen za njegove prestopke.

Za Jobovimi prijatelji spregovori Elihu. On meni, da Bog poučuje človeka tudi s trpljenjem. Trpljenje ima po njem vzgojni značaj. Nazadnje pride Elihu do sklepa, da Bog človeku pravično vrača po njegovih delih. Ali ni Jobova krivda v tem, da obtožuje Boga?

Elihu zaman skuša najti pravilni odgovor . . . Tako nastopi Bog sam. Ob božji modrosti, ki se razovedva, Job umolknje. Božje pravičnosti ne moremo primerjati človeški; človek se v nobenem primeru ne more "pravdati" z Bogom. Odgovor na vpra-

Božja beseda

oi mu odgovarjal:
"Pojdiva skupaj pred sodišče!"

a naju oba položil svojo roko,
šibo,
rah pred njim ne obvladal več!
Job 9, 32 – 34

sklep ni neizvedljiv . . .

je to bilo, da bi doumel.
in ti me pouči!"
o moje oko.

Job 42, 2 – 5

šanje trpljenja je skrit v Bogu. In ker Job zaupa v tega Boga celo "proti upanju", je končno njegova zvestoba poplačana.

ČE se vrnemo na začetek Jobove knjige, zvemo, da je Joba zadelo trpljenje zaradi satanovega izziva. "Se li Job zastonj boji Boga? Mar ne varuješ ti njega, njegove hiše in vsega, kar je njegovega naokrog? ... Toda stegni le svojo roko in se dotakni vsega, kar ima! Resnično v obraz te bo preklinjal" (Job 1, 9–11). Jobovo trpljenje ni "zasluženo" ampak je preizkušnja, s katero hoče Bog dokazati Jobovo pravičnost in zvestobo.

Kako Job trpljenje sprejema? Sprva ne razmišlja zakaj trpljenje: "Gospod je dal in Gospod je vzel, bodi češčeno Gospodovo ime!" (Job 1, 21). Ko mu prijatelji skušajo pripisati krivdo, začne spraševati: "Koliko je mojih prestopkov in grehov? Pokaži mi mojo krivdo in moj greh!" (Job 13, 23). Pogosto se na Boga obrača z ognjevitimi izrazi, vendar mu ne ugovarja. Svoje usode ne presoja zgolj s človeškimi merili; v negotovosti mu sije žarek upanja – "vem, da moj Rešitelj živi!" (Job 19, 25). Nikoli ne dvomi v božjo svetost in pravičnost. Bori se, da bi ponovno našel Boga, ker čuti, da je od njega odrezan. In končno na dnu temne noči, skozi katero je šel brez tolažbe, prejme razodetje božje modrosti. To ga tako prevzame, da "umakne svojo tožbo". "Glej, premajhen sem, kako naj ti odgovorim? Svojo roko položim na usta" (Job 40, 4).

Klub trpljenju je Job vse svoje zaupanje položil

v Njega. In Bog ga je skozi trpljenje prečistil, da je lahko spoznal neskončno razdaljo med seboj in Njim. Ko je Job utihnil – se odpovedal svoji modrosti in pravičnosti, se mu je Bog popolnoma približal, usposobil ga je za neposredno "molitev".

Tako nam stara zaveza s pripovedjo o trpljenju pravičnega Joba pokaže, da rešitev tega vprašanja prihaja iz božje roke. Dokončni odgovor na "stisko trpečega" pa je človeštvo dan v Kristusu. On ne razlaga trpljenja, ampak se trpljenju človeštva pridruži. Prišel je, da bi trpel skupaj s človekom. In nazadnje tudi on, božji Sin, za trenutek otrpne; njegov "Moj Bog, zakaj . . . ?" je stisnil srca upajočim pod križem. Ni še konec. "Oče, v tvoje roke . . ."; kaj, če je to odgovor? Počasi se nam razkriva, da je trpljenje največji nesmisel, če ga ne prepoji ljubezen. Ob prebiranju evangelijsa zasledimo, da smo na pot križa povabljeni tudi mi, "Da sem jaz lahko sodelavec pri Kristusovem odrešenju, kakšno odkritje!" A tako je zapisano v svetem pismu, žal pa vse premalokrat v človeških srcih. Zato pravi Pavel, da je trpljenje nekaterim v spotiko in nespamet, drugim pa v največjo moč in modrost (prim. 1 Kor 1, 23 – 24). V očeh Jobovih prijateljev bi bil križ najbrž znamenje božje slabosti. Kdor pa sprejme križ z vero, mu ta postane pot za uresničitev njegovega upanja.

Če v trpljenju "sodelujemo" z Bogom, z njegovo ljubeznijo, spoznamo, da vse tisto, kar smo v trpljenju izgubili, postane spet naše. Ali ni Job doživel prav to? On je na starozavezni oltar, kjer so Bogu v čast gorele kadilne in žgalne daritve, položil svoje trpljenje. Tudi naše trpljenje lahko postane z ljubeznijo prezeta daritev (molitev), ki jo bomo s Kristusom darovali nebeskemu Očetu. Njega prosimo (z besedami R. Tagoreja), naj nam v trpljenju stoji ob strani:

NE DAJ, da bi te prosil,
da bi me obvaroval nevarnosti,
ampak da bi ji neustrašen gledal v lice.

Ne daj, da bom beračil,
da potolažiš mojo bolečino,
ampak da mi daš srce, ki jo bo premagalo.

Ne daj, da bi iskal zaveznike na bojišču življenja,
ampak da bi zaupal samo tvoji volji.

Ne daj, da bi moledoval
v tesnobnem strahu, da bi bil rešen,
ampak da bom upal na potrpljenje, ki me bo rešilo.

Ne daj, da bi bil plašljivec in bi čutil
tvojo milost samo v uspehu, ampak daj,
da bom spoznal pomoč tvoje roke
– v svojih praznih.

P. TONE

SVETA DRUŽINA

*Fr. Janez Tretjak, O. F. M.,
Holy Family Slovene Mission,
51 Young Ave., W. Hindmarsh, S.A., 5007
(P. O. Box 159, Hindmarsh, S.A., 5007)
Telefon: (08) 46 9674*

NAJ tu objavim tudi velikonočni spored, če bodo morda MISLI le pravočasno med nami:

Veliki četrtek: zvečer ob sedmi uri sveta maša – spomin na zadnjo večerjo. Med mašo simbolično umivanje nog. Po maši prenos Najsvetejšega v ječo, zatem molitve za duhovniške poklice.

Veliki petek popoldne ob tretji uri obredi velikega petka in branje pasijona. Po končanih obredih bo odprt božji grob. Skupna molitev rožnega venca in pričnost za spoved.

Velika sobota ob deveti uri zjutraj pobožnost križevega pota, nato bo izpostavljen Najsvetejše vse do večera. Ob pol osmih zvečer blagoslov ognja in velikonočne sveče, Hvalnica, besedno bogoslužje, blagoslov vode in obnovitev krstnih obljud. Sledi maša vigilije. Po maši bo slovesno VSTAJENJE s procesijo okoli cerkve, kateri sledi blagoslov z Najsvetejšim z zahvalno pesmijo.

Blagoslov velikonočnih jedil bo na veliko soboto ob drugi in peti uri popoldne in zvečer po končanih obredih.

Pričnost za spoved je ves veliki teden pred in po obredih. Na sam praznik velike noči ni spovedovanja,

saj je dovolj priložnosti skozi post in sam veliki teden.

Velika noč, praznik Kristusovega vstajenja: ob deseti uri slovesna peta sveta maša.

Velikonočni ponедelјek: zjutraj ob osmi uri sveta maša z ljudskim petjem.

Na nedeljo po veliki noči, 26. aprila, bomo imeli slovesnost ponovitve nove maše lanskoletnega novomašnika p. Toneta Gorjupa OFM, ki je prišel za tri leta v pomoč p. Baziliju v Melbourne. Ob deseti uri slovesna sveta maša, po maši pa v dvorani B.B.Q. Vse rojake vabim k tej slovesnosti. Bogu se bomo zahvalili za novomašnika, obenem pa prosili za nove poklice.

Krst in prvo obhajilo. – Na praznik Gospodovega oznanjenja je bila sprejeta v občestvo katoliške Cerkev Delia Jane Furniss, med sveto mašo pa je prejela prvo sveto obhajilo. Želimo ji, da bi ostala stanovitna in da bi ji bodoči zakonski mož pomagal z lepim zgledom ter molitvijo.

Na prvo majsko nedeljo bo v čast nebeški Materi Mariji procesija, nadškofov nagovor in blagoslov z Najsvetejšim v Stradbroke Parku, Rostrevor, na zemljišču škofijskega semenišča sv. Frančiška Ksaverija. Slovesnost se bo pričela ob treh popoldne. Vsi ade laidski rojaki ste vabljeni, posebej pa so dobrodošle narodne noše!

Verouk bo zaradi praznikov v mesecu aprilu odpadel. Bo pa v maju na drugo in četrti nedeljo zvečer ob šesti uri v prostorih slovenskega misijona.

NAŠA POKOJNA – V prejšnji številki Misli sem zapisal, da je gospa KRISTA GOLOBOVA dobila srčni napad, ki pa ga je prestala. Omenil sem, da je bila ponovno prepeljana v bolnišnico. Žal drugega napada ni prestala: Gospodar življenja in smrti jo je poklical k sebi dne 20. marca, med spanjem v nočni uri. Trpljenje zadnjih dni so ji lajšali njeni najbližji, najbolj seveda hčerka Krista por. Mautner, katero je pokojna mama neizmerno ljubila.

Vsi, ki smo pokojnico imeli radi, ne le Mautnerjevi, jo bomo pogrešali. Vedno se je znala nasmejati in povedati kako šaljivo zgodbo, pa nas tudi potroštati kot zna le mati. To lahko potrdimo vsi slovenski duhovniki, ki smo prišli z njo v stik, od prvega pok. p. Rudolfa pa do mene. Gospa Golobova je vedno rada pomagala in postregla, ko je živila pri Mautnerjevih, ki so vedno z veseljem sprejeli vsakega duhovnika in ga razumeli kot malokdo, pa tudi ščitili pred tistimi, ki za .

Slika je bila vzeta na našem slovenskem misijonu za lanski materinski dan, ko je bila gospa GOLOBOVA (na lev strani slike) še vsa nasmejana med nami. V sredini pred p. Janezom je Ivančičeva mama, na njeni levici pa gospa Angela Dodič.

duhovnika niso imeli lepe besede. Še bolj se je zavzela zanje, ko je skrbela kot gospodinja za Misijon svete Družine. Gosta v letu 1973, p. provincial Marijan in škof Lenič, se jo hvaležno spomnita, kadar koli omenita obisk Adelaide. Pa je bilo pokojnici tudi v naši hiši marsikdaj težko, saj so v tistih časih preradi ponagajali tisti, ki jih je sosedstvo z verskim središčem motilo. A gospa Golobova je, vse z dobro voljo prestatla, saj je bila njena življenjska pot vseskozi zaznamovana s križi. Po vojni je doma morala prestati celo krivični zapor – pa je tudi o tem pripovedovala veliko šaljivih zgodb.

V nedeljo 22. marca zvečer se je ob njeni krsti zbralo veliko ljudi k rožnemu vencu, saj se naslednji

dan marsikdo zaradi službe ni mogel udeležiti pogreba. Pri pogrebni maši smo somaševali trije duhovniki frančiškani (poleg mene še Fr. Tomaž in Fr. Georg), najožji sorodniki pokojne Kriste pa so vzorno sodelovali, kar je izraz globoke vere in lep zgled drugim.

Blaga pokojnica čaka vstajenja na pokopališču Dudley Park. Rojena je bila 31. marca 1900 v Žganjarjevi družini, Podgrad pri Ljutomeru. V Avstralijo je prišla k družini svoje hčerke leta 1953. Gospod naj ji bo bogat Plačnik za vse dobro, kar je storila v življenju. Naj se zdaj odpočije v miru božjem! Hčerki Kristi por. Mautner, zetu Francu, vnukinja Marija in njenemu možu Filipu ter pravnukinjam, kakor tudi nečakinji Aniti Barva izrekamo iskreno sožalje.

P. JANEZ

**Pri molitvah
ob odprttem
grobu
gosphe Golobove.
Naj ji bo lahka
avstralska zemlja!**

**SKOZI mesta in vasi, po vseh poteh in stezah, prek polj, v šumenju gozdov velika noč
poje . . . Poezija!**

Je velika noč le praznik bleščečih spominov!?

Na tem mogočnem stebru стоji vsa naša vera: **KRISTUS JE VSTAL!**

Morda so učenjaki, morda so prebirali nešteto knjig in o vstajenju in o mrtvem Bogu in praznem grobu pišejo na dolgo in široko.

Preprosta žena je povedala dovolj: **MOJ GOSPOD ŽIVI!**

To je dan, ki ga je naredil Gospod: praznik moje vere, praznik moje moči, praznik silnega upanja, da zmoremo nositi težo življenja brez obupa.

Vse postne stiske življenja osvetljuje ta resnica.

Stržen našega poguma je to poslednje pričakovanje: **VSTALI BOMO TUDI MI!** Poslednje veliko presenečenje, ko bo Bog obrnil zadnjo stran človeške zgodovine.

Mi smo vstajenjski ljudje. Moj Gospod živi!

FRANC SODJA CM

NAŠE NABIRKE

BERNARDOVEMU
TISKOVNEMU SKLADU
ZA NAŠE "MISLI":

\$50.— Jože Potočnik; \$14.— Tinka Matjašič, Janez Virant, Bogomir Krševan, Franc Janežič, Anton Brumen, George Marinovich, Danica Perko, Andrej Udovič, Martin Toni, Želko Rob, Pavla Čečko, Florian Škraba, Vinko Molan, Drago Jakovac; \$9.— Ana Lešnjak, Albert Logar, Antonija Stanson; \$8.— Frank Bresnik, Danila Štolfa, Vera Pregelj, Jože Kosi, Julijana Veber; \$7.— Olga Horvat, Ivan Hanželič; \$6.— Meri Železnik; \$5.— Fanica Lasič; \$4.— Dr. Stanislav Frank, Olga Todorovski, Marija Grl, Štefanija Mazzitelli, Jože Vuga, Jože Plevnik, Martin Pečak, Darko Butinar, Stanislav Vadnjal, Miroslav Bole, Štefan Kovač, Toni Tukšar, Franc Pirnat, Ivana Torbica, Frančiška Šajn, Frančiška Ludvik; \$2.— Roza Urdih, Marija Čeligoj, Angel Bajt.

NAŠIM POSINOVLJENIM AFRIŠKIM MISIJONARJEM:

\$200.— C. Š.; \$50.— Valerija Sedmak (za lačne v spomin pok. Kar-meli Sedmak); \$30.— M. P. (za lačne v spomin vsem pokojnim družine Torjan), George Marinovich; \$20.— N. N. (namesto venca na grob Stanka Stansona), Marija Čeligoj, Marija Damjanovič (za lačne); \$10.— Marija Boelckey.

MATERI TEREZIJI V INDIJO ZA NJENE LAČNE SIROTE:

\$30.— Druž. Jože Kosi; \$20.— Valerija Pančur, Danila Pirjevec; \$10.— Fanica Lasič, Marija Boelckey, Marija Čeligoj.

VSEM DOBROTNIKOM
BOG STOTERO POVRNII

IT'S
IN
EVERY
SLOVENIAN

LOJZE
KOZAR

Premakljivi svečnik

(8.)

Ta dan se je Jasna s kolesom pripeljala domov, saj je bil petek; v soboto in nedeljo je bila prosta. Kaplan Zdravko ji je povedal, da z obiskom pri njem te dni ne bo nič.

"Kakor da me je na vladjen način vrgel ven," je vso pot do doma premišljevala in solze užljene žalosti so ji proti njeni volji neprestano zalivale oči.

"Morda pa res ne utegne in sem neumna, da se zaradi tega mučim. V ponedeljek bom videla, pri čem sem, takrat ga bom zopet obiskala. Saj je tako rekoč dogovorjeno."

Toda tolažba je bila slaba in je ni umirila.

Komaj je začela nekaj brkljati med grmi rož, že se je oglasilo s sosedovega vrta pritajeno nagajivo:

"... nič ni v lice zarudela, ko je stopil fantič pred njo."

"Drašek, Drašek, kdaj te bo srečala pamet? Zakaj nalač ponarejaš narodno blago?"

"Nič ne ponarejam. Pesem mora govoriti resnico, ali pa ni pesem. Vse tvoje čudovite azaleje so priča, da nisi zarudela."

"Prvič je pesem samo pesem, drugič pa, kje je fantič?"

"Mislit sem, da sem fantič jaz."

"Si. Saj si. Pa še postaven fantič, Drašek, samo nisi pravi."

"Vem, da nisem, in mi je hudo," se je skušal šaliti, čeprav mu je bilo bridko v duši. "Počakal bom, da bom pravi."

"Prav. Samo poskusi na kakem drugem vrtu, morda bo pa tam katera v lice zarudela."

"Za drugi vrt nimam glasu."

Vidiš, Jasna, tako je tudi z menoj. Napol je že gotovo. Moja volja je."

"Zakaj se ne učiš od narave, Drašek? Če vodi zagradimo en rokav, si najde drugo smer, kjer se prebije. Ti pa trmasto siliš v svojo smer, čeprav vidiš, da je slepa."

"Jaz nisem voda."

"Kaj pa si?"

"Ne vem. Morda ogenj."

"Ne verjamem. Ogenj ne zna čakati. Ni potrpežljiv. Ogenj je nasilen, uničuje."

"Pa tudi sveti dolgo v noč in ogreje osamelega potnika."

"Kako pesniški si danes!"

"Imam vzrok za navdih."

"In to je?"

"Ti. Že tedne in tedne te ni bilo na vrtu in vrt je bil jesensko ali celo zimsko pust. Danes pa se je razcvetel v tisočerih barvah."

"Lažeš."

"Ne lažem. Ko posije sonce, vse barve zablestijo in dobijo nov sjaj."

"Tudi včeraj je sijalo sonce in predvčerajšnjim."

"Toda ne tvoje, Jasna."

"Zdaj moram pa v hišo, sicer boš še več neumnosti sklatil."

"Če človek hoče, cuti tudi skozi stene."

"Boš jutri bral berilo pri prvi ali pri drugi maši?"

"Pri prvi, če bo treba. Pa ti?"

"Ne bom. Že dolgo nisem brala doma in bi mi bilo nerodno. Kar ti preberi oboje, saj te ljudje radi poslušajo. Pravijo, da bi bil dober duhovnik, ko tako lepo bereš. In če se boš še dolgo obiral in si ne najdeš para, boš zares moral v samostan."

"Zakaj te pa vse prejšnje nedelje ni bilo domov? Si tako tičala v knjigah?"

"Tudi v knjigah. Poleg tega sem se v mestu tako navadila, da se mi ni dalo domov."

"Škoda. Doma je vedno najlepše."

"Menda res. Samo da včasih tega ne vidimo. Grem. Ti, Drašek, se pa nauči kako novo vižo, da ne boš prepeval takih staromodnih, ki jih je treba prenarejati."

"Sem mislil, da si že pozabila. Lepo je, da nisi."

9.

Župnik Ivan se je vrnil od soseda pozno zvečer. V kaplanovi sobi je še gorela luč, zato je potrkal. Zdravko se je prebudil iz globoke zamislenosti in povabil župnika, naj sede in pove, kako je v sosednji župniji.

"Odselil se je. Preselil se je k tisti ženski. Zdaj ni nobenega upanja več. Moj Bog, kako je le mogoče storiti kaj takega!"

"Kaj pa župnik pravi?"

"Ves nesrečen je in išče krivdo tudi v sebi."

"Lepo je, če jo išče. Jo bo hotel tudi najti?"

"Vi mislite, da je on kriv za kaplanov izstop?"

"Bog ne daj! Sosed ni slab župnik. Ima pa nekatere pomanjkljivosti, ki mu niso v čast."

"Eno ste danes že našli. Da ni pustil kaplanu ne krstiti ne poročati."

"Da, Željko je to tako razumel, da si je pridržal obrede, ki so v zvezi z dohodkom, prepustil pa mu je stvari, kjer dohodkov ni. Tudi ljudje so to stvar tako razumeli."

"Tudi o tem sem govoril s Štefanom. On mi je te stvari predočil nekoliko drugače. Zdelo se mu je, je rekел, da ima kot starejši človek več življenskih izkušenj in družinsko življenje, njegove skrbi in težave bolj pozna kot mlad kaplan, zato se mu je zdelo samo po sebi razumljivo, da nauk za zaročence in pripravo staršev za krst njihovih otrok opravi sam. Če pa opravi pripravo, zakaj ne bi še zakramenta. Pravi, da na denar pri tem ni nikoli mislil."

Samotni križ

nekje v deželi pod Triglavom

P. EVGEN KETIŠ, frančiškanski misijonar in naš posinovljener, ki že vrsto let deluje v Togu, Afrika, se je oglasil, verjetno zadnjikrat iz svojega dragega misijona. Dne 26. aprila bo zapustil Togo, ker so apostolsko delo, ki so ga na tem ozemlju oskrbovali frančiškani, prevzeli misijonarji iz Filipinov. P. Evgen se bo najprej odpravil za nekaj časa na obisk k patru Hugonu Delčnjačku v Centralno Afriko, nato bo odletel v Pariz in naprej proti rodni domovini Sloveniji. Po petih letih si je menda res zasluzil dopust in počitek.

Kaj potem, zdaj p. Evgen še ne more reči. Gotovo se bo doma posvetoval s predstojniki, ali bo ostal tam, ali pa šel na delo kam drugam. Vsekakor se je v teh letih misionskega dela, zidanja kapelic in drugih poslopij, kopanja vodnjakov in zdaj

še postavljanja in montiranja vetrnic za водне črpalke – pošteno nagonal. Pri vsem tem tudi ni ravno najboljšega zdravja.

Australskim dobrotnikom misijonov poleg pozdravov pošilja ob slovesu tudi iskreno zahvalo za vso pomoč, ki jo je vsa leta preko naših verskih središč in preko MISLI prejemal. Zahvaljuje se tudi za vse molitve, saj brez molitvenega zaledja nobeno misijonsko delo ne more roditi sadov.

P. Evgenu želimo australski Slovenci prav iz srca, da bi se doma dobro odpočil. Vsem misijonskim dobrotnikom pa velja nasvet, naj svoje podpore zaradi misijonarjevega odhoda ne odklonijo drugima našima posinovljencema, ki sta še na delu v Afriki: P. Hugo v Centralni Afriki, p. Milan pa še vedno v Togu. In pridružimo jima zdaj po odhodu p. Evgena še tretjega, minoritskega patra Miha Drevenska, ki deluje kot afriški misijonar v Zambiji. Australski Slovenci ga že poznamo, ko nas je pred leti ta mladi pater obiskal kot član ansambla Minor. Minores.

Urednik

**Slovenija – moja dežela
v pomladnem cvetju**

"Morda je to odkrito mišljeno, toda kdo naj te vzroke od zunaj ugotovi? Vsi razen njega gledajo stvari z druge strani."

"To je usoda nas župnikov. Sicer pa ne samo župnikov, temveč vseh duhovnikov. Saj navadno nimamo človeka, ki bi nas pravi čas in prijateljsko opozoril na spodrljaje. Za govorice in krive sodbe zvemo šele takrat, ko o njih že vrabci čivkajo na strehi.

Ne vem, če veste, kaj se je meni pripetilo pred kakimi petnajstimi leti. Takrat sem večkrat na mesec hodil v mesto na razne seje in po opravkih. Nekega dne so začeli ljudje šušljati, da hodim v mesto, ker imam tam žensko. Lepo so jo opisali, da je mlada, lepa in da so naju večkrat videli skupaj na cesti, v trgovini. Čez kakšen teden so že vedeli, da ima ženska nekje v predmestju hišo, novo. In kaj mislite, kdo je hišo postavil?"

"Vi seveda."

"Tako je. Jaz sem ji dal postaviti vilo. Toda s čigavim denarjem?"

"Mislim, da so rekli: 'Z našim denarjem zida ženski hišo! Sramota!'"

"Pa še hujše. Rekli so: 'Zdaj vemo, kam gre cerkveni denar. Vsak teden sproti v mesto.' Govorice so naraščale, ne da bi se meni kaj sanjalo o tem. Lepo sem jim dalje govoril o poštenosti, ne da bi pri tem zardel. Opazil pa sem, da so se ljudje, ki so prišli k meni v pisarno po kakšnem opravku, hlastno pobrali ven, povešali so oči pred menoj, kakor da jih je sram, meni pa niti najmanj ni prišlo na misel, da se sramujejo, ker se jaz ne sramujem.

Vse to je trajalo že nekako tri tedne, tedaj pa je neka ženska vendarle povedala moji sestri, gospodinji, kaj govore po župniji in da smrad pojavljanja sega že nad oblake. Sestra pa v jok. Ves dan ni premaknila niti lonca v kuhinji, samo ždela je in mečkala mokre robčke v rokah.

Proti večeru sem začel prisluškovati tišini v hiši in komaj sem stopil v kuhinjo, se je zadržani jok spremenil v glasno jadikovanje: 'Kam naj se skrijem, sirota, od sramote?' da sem najprej pomislil, morda se je pa spozabil in pričakuje otroka in sem jo začel miriti in tolaziti: 'Daj no, Julka, nikar ne joči, saj se da vse urediti. Najprej povej, kaj se je zgodilo?'

Prenehala je hlipati in se ostro zazrla vame: 'A tako! Jaz naj povem, kaj se je zgodilo? Vsak otrok ve in vsa fara, samo o tem govoriti, zdaj pa naj jaz povem, kaj se je zgodilo!'

"No, saj bi samo to rad vedel, kaj vsa fara govoriti?'

Najprej ni in ni mogla z besedo na dan, potem pa mi je v pretrganih stavkih vse povedala.

"In ti to verjameš?'

"Če pa vsi pravijo, da je res.'

'Saj tudi je. Poslušaj, saj sama veš, da hodim v mesto, da hodim k neki ženski, ki me spremila tudi v trgovino včasih, včasih me prime pod roko, ko je treba po zebri čez cesto. Toda to je tvoja in moja sestra Olga, ti avša na kvadrat, naša sestra Olga, ki pa ne čaka od mene niti pare, saj sta oba z možem v dobri službi in včasih še meni primakne kakšen bankovec.'

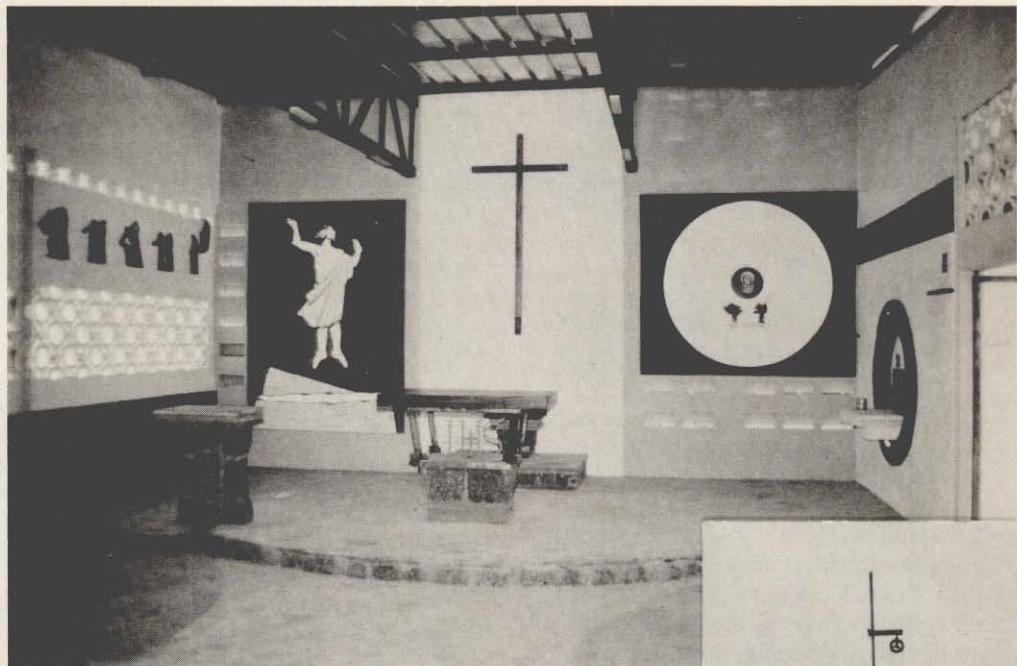
"Zakaj pa nisi tega povedal?'

"Zakaj pa ti nimaš več zaupanja vame?'"

"Pa so se ljudje takoj pomirili?"

/Nadaljevanje prihodnjic/

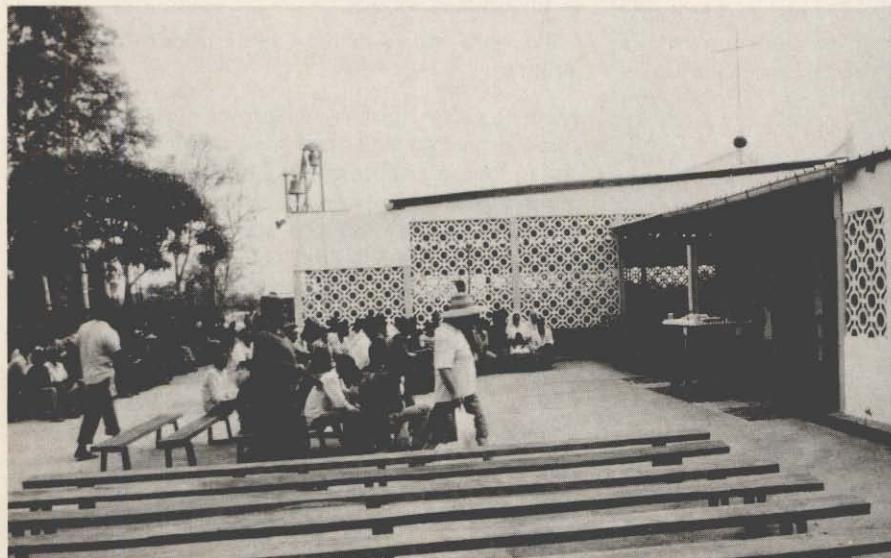
*NEKAJ
POSNETKOV
zgovorno pove,
kam so šli
naši darovi,
ki smo jih
pošiljali
p. Evgenu
v Afriko.
Z njimi
je zidal,
kopal
vodnjake
in zdaj
postavljal
črpalke
na veter
ter delil
božje in
človeške
dobrote
potrebnim.*

Notranjost cerkve Kraljice miru v Souté s prostorom za 150 ljudi. Marijin relief in Jezusov je p. Evgen prinesel iz Ljubljane. Križev pot je Goršetov. Ostalo je p. Evgenova zamisel in izvedba.

Pred cerkvijo se zbirajo romarji, povabljeni iz obširne župnije k Mariji na "veliko romanje". Pa se je izkazalo, da je le prehudo več ur stati pod navpičnim soncem. Eno zadnjih del p. Evgena pred odhodom je bila pločevinasta streha na stebrih, ki zdaj pokriva prostor na sliki.

Črpalka na veter v delu. Prva od petih, ki jo je p. Evgen osebno naročil, ko je bil med nami v Avstraliji. Tu je dobil tudi idejo. Postavljena pred štirimi leti še danes dela brezhibno.

Sv. CIRIL in METOD

Fr. Basil A. Valentine, O. F. M.,

Fr. Tone Gorjup, O. F. M.,

SS. Cyril & Methodius Slovene Mission,
Baraga House, 19 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101

Telefon: (03) 861 8118 in (03) 861 7787

Slovenske sestre – fračiškanke Brezmadežne

Slomšek House, 4 Cameron Ct., Kew, Vic. 3101

Telefon: (03) 861 9874

+ ČE bom imel strečo v tiskarni in na pošti, bodo mora vsaj naročniki Melbourna prejeli aprilsko številko MISLI že pred velikonočnimi prazniki. Vseeno velikonočnega sporeda ne bom tu ponavljal. Saj sem ga objavil v prejšnji številki, kakor bo tudi v velikonočnem pismu, ki ga pošljem vsako leto pred prazniki na vse znane naslove po Viktoriji.

S sporedom prazničnega bogoslužja želimo ustreči vsem rojakom in samo upamo, da bi se ga res poslužili in se udeležili pomembnih obredov velikega tedna. Prav za prav je privilegij tako daleč od rodnega kraja udeležba pri praznični maši in drugih obredih v domačem jeziku. Morda se mnogi tega premalo zavedajo in enostavno vzamejo, da mora tako biti. Venadar rojaki na mnogih krajih širnega sveta niso tako srečni ...

+ Krstov od zadnje izdaje MISLI v naši cerkvi nismo imeli, pa tudi porok ne. Imeli pa smo poroko dne 4. aprila v stari zgodovinski cerkvi sv. Avguština v Keilorju: ženin Frank Česnik, rojen v Footscrayu slovenski družini Jožefa Česnika in Jožefine r. Adam, krščen v West Essendonu in zdaj živeč s starši v Avondale Heights, je izbral za življenjsko družico Lindo May Sweatman, avstralskega rodu iz Melbourna. – In omenim naj tudi poroko slovenskega fanta iz prekmurske družine v St. Albansu dne 21. marca v tamkajšnji cerkvi Srca Jezusovega: Jožef Dominko je obljubil zakonsko zvestobo Mariji Schuch, po imenu sodeč iz priseljenske družine, a ne slovenskega rodu.

Oba poročna para naj spremljajo božji blagoslov!

+ Veroučna razreda sta stekla. Za prvo obhajilo se je prijavilo dvanaest otrok, za birmo pa je za enkrat petnajst kandidatov. Pouk imamo ob sobotah od ene do dveh in od dveh do treh.

Če bo kaj odziva, bo pričel p. Tone z majem vero-

uk za mladince od štirinajstega leta dalje. Ta srečanja bi bila vsako prvo in tretjo sredo v mesecu zvečer ob sedmih. Starši, prijavite svoje otroke!

+ Tudi na novo oživeti GLASNIKI se kar lepo zbirajo k pevskim vajam, četudi pravi p. Tone, da bi potreboval zanje izvezbanega pevskega voditelja. Za spremljavo z orglami skrbi Lenkov Lenti, s kitaro pa Bogovičev Pavle. Za začetek bodo to nedeljo (tiha nedelja) zapeli pri darovanju desete maše. Želimo jim uspeha, saj se letošnji mladinski koncert s svojim datumom – 3. oktobra – kar hitro bliža.

+ Smo že zadnjič omenili, da bo letošnji vseavstralski mladinski koncert v našem melbourneškem verskem središču. Že trinajstič se bodo srečale razne mladinske vokalne, inštrumentalne in druge skupine. Tako srečanje naj bi imelo tudi svoje sporočilo. Kaj nam bodo povedale pesmi mladih? Bomo znali sprejemati drug drugega in dajati od svojega? Ali bomo znali prižgati vsaj žarek upanja v vsakem, ki nam bo prisluhnil? – Vse to že zdaj razglablja p. Tone, ki bo imel organizacijo koncerta na skrbi.

Prihodnjič bomo objavili več napotkov glede prijave za nastop in ostalega s tem v zvezi. Vabimo pa že zdaj mladinske skupine in posameznike, naj se pripravljajo za nastop in mislijo na udeležbo.

+ Prijetno sem bil presenečen, da se tako hitro in v tako velikem številu vračajo podpisane prošnje, ki sem jih priložil zadnjim MISLIM za vse viktorijske naročnike. Saj teh prošenj na ministrstvo glede našega Doma počitka morda ne bomo rabili, a za vsak slučaj jih je dobro imeti zbrane in pripravljenе. Zgovorjen dokaz so, da je Dom počitka res želja vse naše tukajšnje skupnosti.

To našo srčno zadevo vsem priporočam tudi v molitev.

+ Zopet nas je obiskala neizprosna smrt – kar prepopusto je med nami. Tokrat se je ustavila v West Footscrayu, kjer je živel in zdaj v bolnišnici dne 17. marca mirno zaspal v Gospodu JOŽEF RAKUŠČEK. Kljub vedni bolehnosti je dočakal lepo starost, saj je bil rojen 9. marca 1903 v Drežnici pri Kobaridu. Z ženo Marijo, katero smo pokopali pred skoraj dvajsetimi leti, se je leta 1930 poročil v Kobaridu. S štirimi otroki sta odšla v svet. Družina je bila v letih 1948/49 v Bagnoliju, od koder se je v decembru 1949 izselila v Ekvador. V Avstralijo je od tam odšla najprej hči Mihaela (januarja 1955) in se poročila, starši in ostali otroci – Marija, Jožef in Janko – so prišli za njoo v februarju naslednjega leta. Nastanili so se v West Footscrayu, kjer je pokojni oče še zdaj živel pri hčerki Mariji.

Pokojnega Jožefa sem večkrat na leto obiskal in mu prinesel sveto obhajilo ter mu podelil od časa do časa zakrament bolnikov. Tako lahko rečem, da je šel lepo pripravljen na pot v večnost. Ob odprtih krsti smo na predvečer pogreba v naši cerkvi zmolili rožni venec ter njegovo truplo pokopili v slovo. Pogrebna maša pa je bila 20. marca v njegovi farni cerkvi Marije Pomocnice kristjanov, Maidstone. Pokopan je bil na pokopališču Footscray, kjer ga je sprejel grob pokojne žene Marije.

Od svoje pokojnine je rad dajal v dobre namene, zlasti za bodoči Dom počitka, ki mu je bil zelo prisilen. Bog mu povrni za vse!

Tik pred zaključkom aprilske številke MISLI sem zvedel za smrt MILENE MARUSINI r. Oset. Umrla je za astmo 7. januarja letos v Subotici, pokopali pa so jo v Celju. Mož Ivan se je sam vrnil s šestmesečnega dopusta v Avstralijo. — Pokojnica je bila rojena dne 30. avgusta 1932 v Šentjurju pri Celju. Pred dvajsetimi leti se je poročila v Celju, v Avstralijo pa prišla leta 1969. Živeli so v melbournskem okraju Lalor.

Mašo zadušnico za pokoj njene duše bomo imeli v tretki 7. aprila, združeno s postno spokorno pobožnostjo.

Sorodnikom obeh pokojnih iskreno sožalje, mrtvima pa večni pokoj!

Naj dodam tudi, da je v Adelaidi v Domu za ostarele duhovnike v sredo 25. marca umrl hrvaški duhovnik IVAN MIHALIĆ, doma iz Medžimurja. V času svojega bivanja v Melbournu mi je veliko pomagal z mašo na drugo nedeljo v mesecu, ko sem moral za mašo v Geelong. Priporočam ga v spomin pred Gospodom. Pokopali so ga dne 31. marca. R. I. P.

+ Večerno mašo bomo imeli na dan prvega maja, ko slavimo praznik sv. Jožefa Delavca in je obenem tudi prvi petek. — Šmarnično pobožnost pa bomo združili ves mesec maj z nedeljskimi mašami, večerne šmarnice v tednu pa bomo sproti oznanjali od nedelje do nedelje. Brali bomo ista šmarnična premišljevanja kot jih letos berejo v cerkvah po Sloveniji.

Morwell bo imel slovensko mašo na belo nedeljo (26. aprila) ob sedmih zvečer.

Velikonočna lepota

LEV DETELA

VSE, kar je povezano s praznovanjem velike noči, je zraslo iz zemlje in iz žive vere naših prednikov. Ogenj, sveča in blagoslovljena voda so živa znamenja velikonočnega praznovanja. Bleščeča pestrost pirhov in lepota slovenskih butaric nista le evropsko razširjeni narodopisni zanimivosti, temveč običaji, porojena iz globinskega verovanja prejšnjih pokolenj.

V velikonočnem času, ko je dan vedno bolj poln, bogat svetlobe in zvokov iz vstale narave, je veliko petja v človeških srcih. Vstajenski praznik ni le folklorična procesija z oljčnimi vejicami in butaricami svečano oblečenih ljudi, stopajočih za križem, temveč vesela hoja vernika, ki za Kristusovim trpljenjem in smrtno gleda v nova brezbrežja večnega vstalega življenja.

Sveti grob, raglje v težkih urah spomina na Jezusovo smrt, "ko so zvonovi odšli v Rim", blagoslov velikonočnih jedi, sladkost velikonočne potice so do-

živetja vstajenskega časa, slovesna in vsa polna tega toplega praznika novega neba in nove zemelje.

To je tudi čas, v katerem z radostno močjo še enkrat doživljamo veličino sporočila: Kristus je vstal!

Je tako, kot je v pesmi "Kristus sredi svitanja" začutil nepozabni pokojni Vladimir Truhlar: "Že pošumeva / valovje stobarvnih luči, / ki se bo zdaj / razlijo čez svet / in leglo / predte."

Zdaj se je vsaki bilki približala velika noč, oziroma kot je vedel povedati pisatelj Ivan Pregelj: "Potok je prepeval svoj pozabljeni haleluja in ptič na veji je začutil radost in moč v svojih krilih in se povzpel čez polje na pozlačeni cerkveni križ . . . Pisana je bila na nebu beseda: Ljubezen . . . Skozi okno je zvenel glas zvonov, in je vstal in pristopil potolažen k velikonočnemu obhajilu . . ."

Kristusovo vstajenje je večna človeška pomlad. Težo življenja moremo zdaj nositi brez obupa.

Z VSEH VETROV

SLAVNI izumitelj umetnega oplojevanja ali oplojevanja "in vitro", dr. Jacques Testart, je nedavno izjavil skesan priznanje, da bo prekinil sodelovanje na tem področju. Odločitev so mu narekovala etična načela. V Franciji je izšla o tej zadevi knjiga z naslovom "Prozornost jajčeca", ki bo gotovo dvignila veliko prahu in napravila po svetu primeren hrup. V njej dr. Testart, ki je soodgovoren pri "očetovstvu" po stopka za zamrznjenje človeškega zarodka, javno pojasnjuje, da je prvotno raziskovanje imelo le cilj, kako pomagati zakoncem, ki niso mogli imeti lastnih otrok. Pozneje pa so prišli do spoznanja, da bi se vse to mogo izrodit v nesprejemljivo manipulacijo raznih vrst zarodkov, tako človeških kot živalskih, celo z dosežkom moške nosečnosti, spremembe spola zarodka in še v mnogih drugih obdelavah.

Zaradi vsega tega je dr. Testart izjavil, da se umika. Menil je, da je treba pravočasno ustaviti proces in resno premisliti o nepredvidenih posledicah. "Čas je, da se nehamo sprenevedati o nevtralnosti raziskovanja, češ da bo šele njihova uporabnost dokazala škodljivost ali koristnost odkritja. Ko je šlo za resnično potrebo, še ni bilo primera, da ne bi katero koli koristno odkritje našlo svojo takojšnjo praktično uporabo. Trenutek odkritja pa je predvsem važen, da se ob njem vprašamo, kaj nam pomenijo naša etična načela." Ob vsem tem je svetovnoznan znanstvenik zelo odločen: "Čeprav se v polni meri zavedam, da pomeni ta moj korak zame poklicni samomor, ne bom nadaljeval!"

Zanimivo, da v avstralskih časopisih še nismo brali o tem Testartovem odstopu. Pri nas hočejo znan-

stveniki na tem polju brez pomisleka naprej in jih načela etike ne brigajo . . .

KOLIKO je na svetu Judov? se marsikdo sprašuje, saj jih dobiš povsod in so zelo glasni za svoje pravice. Neka judovska agencija je izvedla poizvedovanje, da bi čim točneje odgovorila na gornje vprašanje. Prišla je do tehle števil: Pred zadnjo vojno je bilo Judov po svetu šestnajst milijonov in pol. Tako po vojni, leta 1945, jih je mogoče našteti komaj deset milijonov 400 tisoč. V naslednjih štiridesetih letih pa se to njih število noče in noče zvišati. Vsled mešanih zakonov in majhne rodnosti je njih število v zahodnih deželah celo padlo na 9,500,000 in vsi znaki kažejo, da še vedno pada. Agencija predvideva, da bo leta 2000 število Judov po svetu znašalo komaj kakih osem milijonov.

NAJSTAREJŠI DUHOVNIK na svetu je danes Msgr. Lorenc Berardo. Nedavno je praznoval 103 - letnico rojstva. Živi v domu ostarelih v malem piemontskem mestu Fossanu, je pa še vedno duhovno čil in pastoralno dejaven. Sleherni dan še mašuje, prebira časopise, gleda televizijo . . . Dolgih 62 let je bil župnik v isti župniji, kjer je vzugajal mnoge družine in rodove mladih spremljal na vseh področjih, posebej seveda na verskem.

NAJVEČJE težave misijonskemu delovanju Cerkve po številnih državah Tretjega sveta predstavlja širjenje marksizma in pa radikalnega islama. Tako je izjavil kardinal Tomko, prefekt Kongregacije za evangelizacijo narodov na 12. generalnem zasedanju te kongregacije v Rimu.

NUKLEARNE NESREČE, kot je bila pred leti v ZDA (Three Mile Island) in lansko leto v Sovjetski zvezi (Černobil), je težko v celoti presoditi glede škode na ljudeh in živalih (življenjske žrtve, strah in muke počasnega umiranja za posledicami) in na opustošenem, zastrupljenem okolju. Saj vemo, da škodljiva radioaktivnost traja še desetletja.

Očiščenje Three Mile Island-a je stalo davkoplačevalce Združenih držav okoli 1, 5 milijarde dolarjev. Černobilske katastrofe pa sploh ni primerjati z ostalimi v preteklosti, ker je radiacija prizadela velikanske površine ter uničila ali poškodovala pokrajine tudi v bližnjih državah. Samo začetni stroški čiščenja so narasli že na 5 milijard dolarjev. Uvoz produktov iz komunističnega bloka je vsled radioaktivne nevarnosti pod kontrolo tudi pri nas v Avstraliji.

Obe gornji nesreči sta pokazali, da zagovorniki atomskih central niso prepričevalni in uporabljanje uranske surovine le niso tako varne in poceni. Energetski viri kot sonce, voda in veter so vse varnejša izbira, vendar pa ob pomanjkanju industrijske energije

E. Z. OFFICE MACHINES Pty. Ltd.

Zastopnik podjetij

BROTHER in CASIO

elektronskih pisalnih in računskih strojev.

Popravljamo vse vrste strojev

— naše delo je garantirano.

V zalogi imamo tudi vsakovrstne
staré pisarniške stroje.

EMIL ZAJC

1475 Centre Road, CLAYTON, Vic. 3168

Telefon: 544 8466

v svetu lahko pričakujemo njen konec samo z napredv v nuklearni fuziji.

Velike industrijske države kot Japonska, Francija in druge trpijo pomanjkanje energetskih virov. Zato še povečujejo število modernih jedrskeh central. Z njimi skušajo čim bolj zvišati zaščitne varnostne mre in z mednarodno kontrolo zmanjšati izpostavljenost nesrečam.

Jugoslavija ima še vedno eno jedrsko centralo in to v Krškem. Ta je zastarelega ameriškega "Westinghouse" tipa. Gradnja le-teh je zdaj v ZDA prepovedana, ker niso dovolj varne. Seveda podjetje "Westinghouse" lahko prodaja svoje nuklearke drugim državam, ki ne zmorejo novejše in varnejše, pa tudi dražje tehnologije.

Krško ima celo težave z varnim vskladiščenjem odpadnega radioaktivnega materiala. Tudi pridobivanje urana pri Škofji Loki zahteva primerno zaščito. — V slovenskem časopisu že beremo o neprimerno manjših problemih, kot je n.pr. onesnaženje pitne vode v Ilirske Bistrici. Zanemarjanje ali celo ignoriranje problemov krške nuklearke pa je lahko življenske važnosti vsega prebivalstva in okolja.

V Avstraliji nimamo in nočemo imeti nevarne nuklearne industrije. In prav je podpreti rojake v nssi rodni domovini, ki protestirajo ter zahtevajo nuklearne nevarnosti prosti Slovenijo.

**DRAGI ROJAKI,
POTUJETE
V EVROPO?**

Na pragu domovine, sredi stare Gorice, ob drevoedu Corso Italia, Vas pričakujemo v PALACE HOTELU, najboljšem hotelu v mestu: 75 sob s kopalnicami, telefonom, radijskim sprejemnikom, barvnim TV, mini-barom, klimatizacijo. Najmodernejše udogje po zelo ugodnih cenah: samska soba 43 avstr. dol., dvoposteljna 56 avstr. dol. Gostom so na razpolago hale, konferenčna dvorana, parkiri prostor in hotelска restavracija.

V PALACE HOTELU bo poskrbljeno za Vaše čimprjetnejše počutje, dobrodošlico pa Vam bo osebno izrekel rojak **VINKO LEVSTIK**

PALACE Hotel

VAŠ HOTEL!
DOBRODOŠLI!

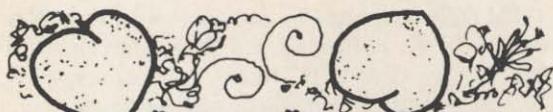
34170 GORIZIA-GORICA,
Corso Italia 63 (ITALY)

Tel. (0481) 82166 / Telex 461154 PAL GO I

TUDI OZN (Organizacija združenih narodov) v New Yorku je začela vzdihovati pod težo naraščajočih finančnih težav. Grozijo ji dolgo, ki jih namerava obiti ali vsaj zmanjšati s tem, da bo znižala število raznih zasedanj in mednarodnih pobud. Tudi ima namen odprtiti skoraj 1500 svojih nameščencev.

O POPROVEM OTOKU — ste že kdaj kaj slišali? To je otok Sarawaja v Malaziji, ki samo v enem letu izvozi okrog 17 do 19.000 ton te cijene začimbe, ki je menda nobena svetovna kuhinja ne more pogrešati. Največ saravaškega popra pokupi Singapur (1.533 ton), seveda ne le za lastno uporabo, ampak za prodajo dalje po svetu in visoki dobiček, dalje Zahodna Nemčija (161 ton), Velika Britanija (65 ton), Združene države ameriške (46 ton), Tajvan in Avstralija.

RUSKA PRAVOSLAVNA CERKEV se pripravlja na slovesnosti tisočletnice pokristjanjenja. Ti prvi kristjani so bili na področjih sedanje Ukrajine. Je pa že očitno, da imajo pri pripravah zadnjo besedo sovjetske ateistične oblasti, ki bodo proslavljanje jubileja skušale uporabiti v svojo propagando. Zanimivo je tudi, da bo osrednja proslava visokega jubileja pokristjanjenja Rusije v sedanjem glavnem mestu Moskvi, če tudi Moskve pred tisoč leti soloh še ni bilo. Prvi kristjani so bili krščeni leta 988 v Kijevu na reki Dnjepru. Prva ruska kneževina, ki je sprejela krščanstvo, je bila Novgorod, kar se je zgodilo dve stoletji kasneje.

KOTIČEK NAŠIH MLADIH

GALERIJA MLADIH naj zrcali življenjske poti slovenskih izseljenskih družin: otrok v prvi vrsti, pa tudi njihovih staršev. Kar je dobrega, naj bo posnemanja vredno, v veselje in pogum.

V novembru lanskega leta je ANDREJ POTOČNIK, sin znane slovenske družine Jožeta in Sandre Potočnik iz melbournskega okraja Macleod, po štiriletnem visokošolskem študiju diplomiral v stroki "ART AND CRAFTS". Letos pa je že začel poučevati na bližnji državni srednji šoli. Že kot študent srednje šole je imel zanimanje za umetnost. Z nadaljevanjem študija si je pridobil znanje in tehniko, da je imel tako svoja dela že na nekaterih uglednih melbournskih razstavah umetniških izdelkov. Najraje oblikuje po svoji zamisli raznovrstne vase, sklede in druge rokodelske izoblikovane umetnoobrtne izdelke iz različnih vrst avstralškega lesa. Ta umetnost ni toliko v želji po okrasju, ampak je bolj osredotočena na svoje razmerje in funkcije ter tako kulturno bogati človeka.

Andrej je bil eden prvih druge slovenske generacije, ki je maturiral iz slovenštine. Je tudi dober športnik v atletskem klubu, igra cricket in rad hodi po planinah. — Lansko leto je spremil svojega bratranca ing. Dušana Mravljeta iz Kranja, ko je gostoval v Avstraliji in zmagal na mednarodnem teku Sydney — Melbourne.

Zrasel je v družini, ki si je z znanjem in delom pridobila ugled med nami. Starši so se naselili leta 1950 v Melbournu, kjer se je Jože kot dobro kvalificiran obrtnik hitro znašel. Rad je sprejemal v uk in na delo slovenske rojake, ki so se pri njem priučili soboslikar-

VELIKA NOČ

PTIČKA IZ DALJ PRILETELA,
PTIČKA JE PESEM ZAPELA,
PESEM O SONČNI POMLADI,
PESEM O DEKLICI MLADI.

S PTIČKO ZAPELA JE METKA.
ZVONKO IN BREZ PRESLEDKA
PELI STA SKUPAJ VES DAN
SREDI BRSTEČIH POLJAN.

MAČICE ŽAMETNE V MEJI
KOT VASOVALKE NA PREJ
SANJAM SO SLADKIM SE VDALE
IN POSLUŠALE ...

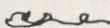
REKLA OB ZORI JE METKA:
"ZDAJLE PA SPET OD ZAČETKAI!"
NAŠLA TAKO POJOČ
JU JE VELIKA NOČ.

Mirko Kunčič

stva. Prv takoj je eden ustanovnih odbornikov, ki so položili temelje Slovenskemu klubu Melbourne. Med Avstralci si je pridobil tolikšen ugled, da so ga izvolili za predsednika Združenja sobo- in črkoslikarskih obrtnikov Viktorije.

Andrej je najmlajši sin in je seveda v veselje staršem, ko je zdaj nastopil samostojno in obetov polno življenjsko pot. Zato naše iskrene čestitke!

Dragi Kotičkarji! Tokrat pa vas ne smem pohvaliti, kajti prav nobenega pisma nisem prejel zadnji čas, da bi ga mogel objaviti v Kotičku. Zato pa v tej številki ni Slikanice. No, če bom dobil kaj pisem zdaj okrog velike noči, vas bom morda razveselil z nagradno Slikanico v majski številki. Toda ne mislim le par pisem, ampak pošten koš. Saj vam bo mama pomagala, če se sami bojite vzeti pisalo v roke.

Vsem želim vesele velikonočne praznike. Napišite mi, kako ste jih preživeli! — Striček.

SLOVENCI, DVIGNITE GLAVE!

Slovenski narodni odbor z veseljem zaznamuje pozitivne drže, ki se vedno pogosteje javljajo tako med ljudstvom v domovini, kot v izseljenstvu in zamejstvu v zvezi z obrambo slovenskih narodnih vrednot. Tudi z vso simpatijo spremlja odpor proti vdiranju slovenstvu tujih elementov iz drugih republik, kakor tudi pogumen nastop mnogih, zlasti mladih izobražencev, v obrambo slovenske narodne zavesti in narodnih posebnosti ter za realnejše gledanje na polpreteklo zgodovino v naši domovini.

Prav tako nas navdajajo z veseljem vedno pogosteji pojavi prebujanja slovenske narodne zavesti med rojaki v zamejstvu — na Koroškem in Primorskem —, kakor tudi njihova vedno močnejša teženja po resnično demokratičnem skupnem slovenskem kulturnem prostoru, ki naj v polni svobodi obsega ves slovenski narod.

Tudi v izseljenstvu ugotavljamo, da po več kot 40 letih slovenska politična emigracija živi in si žilavo prizadeva izpolnjevati svoje poslanstvo ter ostati zeleni veja na slovenskem narodnem telesu. Eden izmed pozitivnih znakov tega prizadavanja je vedno večje uveljavljanje naših rojakov v velikem svetu, ki pri tem ne pozablja na svoj slovenski izvor in vsak na svojem mestu krepko pomagajo slovenski stvari. Številne publikacije, osebni stiki in množični podvigi, kot npr. "Zveza slovenske akcije", spočeta po australskih Slovencih, so dokaz, da narod naš umreti noče. Narod, ki hrani v sebi toliko življenske sile, sme upati na boljšo bodočnost.

Kritično obdobje naše zgodovine zahteva od vseh svobodoljubnih rojakov, da povežejo svoje sile v spodbovanju medsebojne različnosti. Ne smemo dopustiti, da bi dogmatizem komunistične partije, ki je pred več kot 45 leti razdelil naš narod v bratomorni revoluciji, ponovno onemogočil sodelovanje vseh slovenskih demokratičnih živilih sil. Preteklost nas uči, da je bolestna ambicioznost totalitarizma take ali dru-

Priporočam se Slovencem
vzhodnega dela velikega Melbourne
za vsakvrstna avtokleparska dela,
autobarvanje in podobno.

Popravljamo zasebno in za vse večje zavarovalnice.

A. V. MOTOR BODY REPAIRS
1/117 LEWIS RD., WANTIRNA SOUTH, 3152,
VIC. — Telefon delavnice 221 5536

TOWING SERVICE 24 ur dnevno
na telefonu 221 5757
ali pa doma — 232-4314

Rojak VOJKO VOUK

KRIŽEM AVSTRALSKIE SLOVENIJE

gačne vrste slovenstvu nevarna, zato moramo iskati rešitve v velikodušnem pluralizmu, ki bo znal spoštovati zgodovinsko resnico, družbeno pravičnost in človekovo svobodo.

Naš narod ne uživa demokratičnih svoboščin v matični domovini, v zamejstvu pa so naši rojaki večkrat žrtve narodnostne nestrnosti. Slovenski narodni odbor se sicer dobro zaveda, da je prva in glavna moč v nas samih, kar pa ne izključuje, da iščemo pri doseganju svojih narodnih ciljev tudi pomoč mednarodnih organizacij in svetovnega javnega mnenja.

Zato moramo po vzgledu drugih narodnostnih skupin tudi mi opozarjati svetovno javnost na naše slovenske človeške pravice, ki so zaščitene v ustanovni listini Zveze narodov in s Helsinski dogovori. Oboje so podpisale vse države, med katere je razdeljen slovenski narod, pa jih v večji ali manjši meri ne-nehno kršijo. Bodite naša velika skrb opozarjati svetovno javnost na kršitev naših pravic ter buditi vest njih kršilcem. Prepričani smo, da je v svobodnem svetu mnogo zavednih rojakov, ki bodo našli možnost in način, kako to delo uspešno spraviti v tek in ga nadaljevati. Pričakujemo pobud in konkretnih predlogov, ki jih bomo z veseljem upoštevali.

Ob novem velikonočnem prazniku vere in upanja ponovno kličemo vsem Slovencem: **Dvignite glave, ker približuje se tudi naše rešenje!**

Za Slovenski narodni odbor:

Dr. Ludvik Puš, Rudolf Smersu, Dr. Peter Urbanc
tajnik predsednik tajnik

ALBURY, N. S. W. — Najbrž je že prepozno za marčev številko Misli, pa prosim prihodnjic objavite žalostno vest, da je zopet en rojak manj med nami. Našo malo slovensko skupnost v Alburyju je zapustil VIKTOR DOLENC, ki je umrl dne 3. marca 1987 v Base Hospitalu, kamor so ga pripeljali nekaj ur prej.

Melbourneškim rojakom je na uslugo

ZOBNI TEHNİK — DENTAL TECHNICIAN
LUBI PIRNAT

18 WRIDGWAY AVE., BURWOOD, Vic.
Telefon: 288 4159

Izdelava umetnega zobovja in vsa popravila.
Full denture service and repairs.

Se želite naučiti voziti avto?

ŠOFERSKI POUK

Vam z veseljem nudi

"FRANK'S AVTO ŠOLA"

32 THE BOULEVARD, FAIRFIELD WEST,
N.S.W., 2165
Telefon: 72 1583

Že več let je bolehal, nazadnje pa mu je odpovedalo srce.

Pokojni Viktor je bil rojen 31. oktobra 1916 v Ložah pri Vipavi. Zadnja svetovna vojna ga je izruvala iz domačega kraja, katerega, mislim, ni nikoli več videl. Moral je služiti italijansko vojsko. Kje vse se je mučil kot italijanski vojak, mi ni znano. Po njegovem pripovedovanju je bil ujet ter je kot vojni ujetnik pretrpel mnogo lakote in tudi drugih nadlog. Ko je bilo vojne konec, je Viktor najbrž zvedel za razmere v rodni domovini, zato je raje izbral begunstvo in izselitev kot pa vrnitev domov. Kot D. P. (Displaced Person) je emigriral v Avstralijo. Iz Bonegille je bil poslan na delo na farmo, kjer se je spoznal s svojo bodočo ženo Brigitto Quirk, seveda avstralskega rodu. Poročila sta se in si v našem mestu Alburyju ustvarila domek. Birigita mu je bila dobra in zvesta žena vse do svoje smrti dne 22. septembra 1985. Otrok žal nista imela, zato pa je Viktor izgubo življenske družice še bolj občutil ter osamljen preživel ostanek svojega življenja. (Ni mi znano, ali ima še kaj svojcev živih v domovini; vsaj omenjal jih ni nikoli.)

Pogreb dragega pokojnika je bil 5. marca z mašo zadušnico v naši farni cerkvi Srca Jezusovega, North Albury. Poleg avstralskih znancev se je pogreba udeležilo tudi lepo število Slovencev. Po domači navadi so pokojnikovi slovenski prijatelji nesli krsto na ramenih iz cerkve do mrljškega avta in nato na pokopališču od avta do ženinega groba. Tam bosta Brigita in Viktor skupno čakala vstajenja. Pri odprttem

grobu smo zmolili očenaš tudi v slovenskem jeziku.

Pokojnega rojaka priporočam v spomin pred Gospodom. Po odhodu Brigitte in zdaj še Viktorja – oba sta bila naša dolgoletna prijatelja – je tudi naš svet zmeraj bolj prazen ...

Lepe slovenske pozdrave uredništvu Misli in seveda tudi vsem bralcem! – Ivanka Študent.

ADELAIDE, S. A. – Med nami po Adelaidi je odjeknila žalostna vest, ki jo zdaj posredujemo tudi preko Misli, da je 20. marca umrla na svojem domu gospa KRISTA GOLOB, dolgoletna oskrbnica in gospodinja adelaidskega Slovenskega misijona. Dočakala je lepo starost, saj ji je ob smrti manjkalo samo nekaj dni do 87 let. Najbrž se ne motim ob trditvi, da je bila najstarejša Slovenka v Južni Avstraliji. Svojih let vsekakor ni kazala in bila je do zadnjega svežega duha in mladostnega srca.

Že zgodaj je ovdovala in se skozi vojna leta s težavami prebijala v Mariboru. Brez vsake krivde je po vojni letu in pol prebila v zaporu in sicer v bivšem samostanu trapistov v Rajhenburgu, ki je po vojni služil za ječo.

Leta 1952 je prišla k hčerkini družini v Avstralijo. Ko so se Mautnerjevi iz Peterborough preselili v Adelaido, jo je kmalu poznala vsa naša naselbina. Rada je pomagala na levo in desno in ko so naši duhovniki pričeli v Adelaidi s slovenskim verskim središčem, se je ponudila za oskrbnico in gospodinjo. Deset let je tako žrtvovala naši skupnosti. Plemenitega srca kot mati je odpirala vrata misijona, delila nasvete, tolažbo in veselje. Za goste je imela vedno pripravljeno skodelico kave in prijazno besedo, vedno polno vedrine.

Za njeno požrtvovalno delo na misijonu se ji je zahvalil pater Janez, ki je opravil pogrebno mašo ob somaševanju Fr. Georga Arlaskija in Fr. Thomasa ter vodil pogrebne obrede.

Ob odprttem grobu je rajnici v spomin govorila gospa Angela Dodič. Poudarila je njena dobra dela, trud in pomoč. Končala je z željo, naj bi jo Stvarnik za vse obilno poplačal. Na koncu je izrazila sožalje v imenu slovenske verske skupnosti hčerki Kristi

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM

TOBIN BROTHERS
funeral directors

NA USLUGO V ČASU ŽALOVANJA

North Melbourne 189 Boundary Road, 329 6144

Malvern 1382 High Street, 509 4720

Noble Park 505 Princes Highway, 546 7860

Frankston 232 Cranbourne Road, 781 2115

Mentone 93 2460

Funerals of Distinction Pty. Ltd.

A.F.D.A.

724 5408

17 Railway Parade, Fairfield, 2105

72 3093

Sydneyanskim Slovencem v času žalovanja 24 ur dnevno na uslugo: v velikem Sydneju, na deželi, v Canberri A.C.T., kakor tudi pri meddržavnih ali prekomorskih prevozih pokojnih.

in vsemu sorodstvu.

Blago pokojnico smo pokopali na Dudley Park pokopališču, kjer bo čakala vstajenja. Naj se odpočije v svobodni avstralski zemlji in večna luč naj ji sveti! — Dr. Stanislav Frank.

Pridružujem se izrekom sožalja hčerki Kristi in ostrom sorodnikom. Žal mi je bilo, da se pri najboljši volji nisem mogel udeležiti pogreba. A bil sem v duhu med pogrebci in sem za dušo Golobove mame opravil sveto mašo. Tudi jaz sem pokojnici veliko dolžan ter jo bom ohranil ob topli zahvali za vse v najlepših spominih. — P. Bazilij, urednik Misli.

ZAHVALA. — Iskreno se zahvaljujem vsem priateljem in znancem, ki so za mojo rajno mamo molili, izrekli sožalje, podarili cvetje, jo kropili in se prišli od nje poslovit na njeni zadnji poti.

Prav prisrčno se zahvaljujem patru Janezu za tolažbo v mamini bolezni, sveto mašo ob krsti s somaševanjem Fr. George-a in Fr. Thomas-a ter za vodstvo pogreba.

Iskrena hvala gospe Angeli Dodič za občutene besede slovesa ob odprttem grobu, kakor tudi vsem ženam verskega središča, ki so tako rade volje pomagale ter stregle na pogrebščini.

Še enkrat Bog povrni vsem, pokojno mamo pa priporočam v molitev! — Žalujoča hčerka Krista Mautner z možem Francem in hčerkico Helgo ter ostalim sorodstvom.

HEIDELBERG CABINETS PTY. LTD.

FRANK ARNUŠ

Priporočamo se melbournskim rojalcem.
za izdelavo kuhinjskih omar
in drugega pohištva po zmerni ceni.

7 LONGVIEW COURT,
THOMASTOWN 3074
(Bundoora Industrial Park)

TEL.: 465 0263
A.H. : 459 7275

REŠITEV marčeve križanke — Vodoravno: 1. lobanja; 6. vseb.; 7. Ezav; 9. odžebra; 10. tone; 11. bril; 12. Laura; 13. jopa; 15. spak; 17. vas; 19. notar; 20. pelin; 21. encim (tu je sestavljalca križanke prvič ošvrknil škrat, da je pozabil v objavljeni križanki razdeliti predzadnjo vrsto in srednji kvadrat počrnil); 22. snuje (škrat je imel besedo pri zadnji črki, ki je č namesto e). — Navpično: 1. Leon; 2. obdela; 3. Aleluja; 4. jerbas; 5. Azar; 6. vstajenje; 8. velika noč; 14. potica; 16. poljub; 17. vreme; 18. spisi (tu je imel spet škrat zadnjo besedo in je 18 navzdol enostavno izpustil).

Razumljivo zaradi škratovega posega ni bilo toliko reševalcev, ki bi poslali križanko. Pri prejetih pošiljkah sem vsekakor upošteval napako avtorja križanke ter se na nerešljiv desni spodnji kot nisem oziral. Vsem pa se seveda oproščam za neljubo pomoto.

Reševali so tokrat: Sestre v Slomškovem domu, Sestri v Baragovem domu, Jože Grilj, Ivan Podlesnik, Ivan Lapuh, Francka Anžin in Marija Špilar, Lidija Čušin. — Izžreban je bil Ivan Podlesnik.

Nekdo ima priliko, da govorji s slavno igralko. "Čisto drugače sem se vas predstavljal." — "Kako? Močno staro in zoprno?" — "Ne, ne! Mlado in lepo."

Urarsko in zlatarsko podjetje

Alexander

WATCHMAKER and JEWELLER
190 Church Street (vogal Macquarie St.)
Parramatta, N. S. W.
Telefon 633 1384

vam nudi 10% popusta pri vsakem nakupu, 20% pa na vsa popravila ur in zlatnine ter šest mesecev garancije.
Engraviranje imen brezplačno.

HANDMADE JEWELLERY DESIGNED AND
MADE IN OUR OWN WORKROOM.

Sydneyanski rojaki, pridejte in se sami prepricajte
o ugodnih pogojih. — Priporočata se

E. & C. ROBNIK

VAŠA DOMAČA
TURISTIČNA
AGENCIJA
DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Victoria 3109

Telefon: 842 5666
(vse ure)

Vabimo Vas, da obiščete našo pisarno, ki ima lastni prostor za parkiranje. Ali pa nas pokličite po telefonu in PRIDEMO NA VAŠ DOM, če je tako ugodnejše!

Z nasveti pri načrtovanju in pri urejevanju Vašega potovanja po Avstraliji ali preko morja
(pri nabavi potnih listov, viz, raznih drugih dokumentov, finančnega posojila,

zavarovanja, fotografij za potne liste . . .)

VAM JE NA USLUGO
ERIC IVAN GREGORICH

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

POSEBNI POLET ZA VAS: 10. JUNIJA 1987
SYDNEY / MELBOURNE / LJUBLJANA

Zelo ugodne ekonomske prilike
za obisk prelepe Slovenije!

Na razpolago so tudi posebni poleti do Zagreba: 2, 5, 16 in 30 julija 1987.

Pokličite ali obiščite naš urad za podrobnejša pojasnila! Tudi zaradi novih predpisov glede potnega lista Vam priporočamo: obrnite se na nas čim preje, da Vam lahko pomagamo pravočasno dobiti potni list in jugoslovansko vizo.

**Ne pozabite, da je že od leta
1952 ime GREGORICH dobro
poznano in na uslugo vsem, ki
se odpravljajo na potovanje!
PRIDEMO TUDI NA DOM!**

**ERIC IVAN GREGORICH
DONVALE TRAVEL**

**1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Vic. 3109
Telefon: 842 5666 (vse ure)**